

NOVADNIEKS

OTRDIEŅI
1991. gada 4. jūnijs

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 51 — 52
(6210 — 6211)

Laikraksts iznāk otrdienās

Cena: abonentiem 22 kap., mazumtirdzniecībā 30 kap.

ZIŅAS

Var teikt, ka Antonu Voguli Rušonas pagasta laudis atklājuši otrreiz un jau kā veiksmīgu fotogrāfu — līdz šim pazina kā automātiskās telefonu centrāles darbinieku. Nu tautas nama zālē darbojas viņa fotoatradumu, kompozicionālu, stilistisku un dažādu noskaņojumu meklējumu izstāde, uz krēsliem sarindoti 39 darbi. Kas par to, ka ciematā nav izstāžu galerijas vai citu laikmetīgu telpu. Arī pieticīgajā zālē šie darbi runā ar novadniekiem, stāsta par autora pārdzīvojumiem. Tos jau redzējuši laudis Rīgā un Preiļos, visur bijušas labas atsauksmes. Tikai viens nav īsti zinājis, no kādas pušes pats autors. Viņa dzimtas mājas ir šī paša pagasta Spulīnos. Izstādē ir arī atmiņu mo-

niecības «Sīlukaļns» teritorijā esošos dzērveņu purvus, bija pārsteigti, pie tiem ieraugot brīdinošas plāksnītes «Teiču rezervāts» ar attiecīgu aizlieguma statusu. Varēja dzirdēt valodas, ka ar nākamo (tas ir — šoruden) gadu laidīst iekšā tikai ar speciālām atļaujām. Plāksnītes vēl stāv arī šobrīd, bet kas sagaida ogoņtājus? Kopsaimniecības priekšsēdētājs P. Driksna laikraksta korespondentam teica, ka nu visi purvi atkal pieder kolhozam. Bet varbūt saimniecība izdomājusi kādu cenu vai maksu? Uz to priekšsēdētājs atbildēja, ka dzērvenes, lietkoksne un lini pagaidām esot trīs lietas, ko no Latvijas gaida ārzemēs. Bet par ogām lasītājiem tomēr nebūs jāmaksā, tikai tās jālasa kārtīgi.

Ilgāku laiku nevienam nevajadzīgi Latvijas Lauktechnikas materiāli tehniskās apgādes bāzē uz laukuuma gulēja disku kultivatori «ZD-10A» ar darba platumu 15 metri. Acimredzot, gigantomānijas laikā kāds no saimnieciskajiem darbiniekiem, iedomādamies, ka Latgales tirumus var pārvērst Kazahijas stepēs, bija tos pasūtījis — visi jau aizmirsuši to. Nu šos milzeņus sagriez sīkākos gabalos, sametina pienācīgus rāmjus, un no diviem iznāk divpadsmit jauni, ko var uzkarināt traktoriem «MTZ» un «T-40». Lobiņi noder zemnieku saimniecībām. To aptuvenā cena, kā pastāstīja LLT pārvaldnieka vietnieks materiāli tehniskajā apgādē Jānis Sņepsts, būs deviņi simti līdz tūkstoš rubļiem.

«Pērnruuden ogoņtāji, kas bija iecienījuši un iepazinuši kopsaim-

Kārtējā ledusgkapju, veļas mazgājamo mašīnu, putekļu sūcēju, gludekļu, kafijas dzirnaviņu un citu sadzīvē nepieciešamo lietu sadale notiks šomēnes.

Līvānu stikla fabrika izpildījusi svarīgu pasūtījumu: uz Zviedriju pirms paredzētā termiņa nosūtīti 10 000 augstākās kvalitātes svečturu «Geizers», par ko uzņēmums saņēms tik vajadzīgo valūtu. Uz šo Skandināvijas valsti turpinās ziedu vāzu «Kvarta» un «Atspulgs», trauku komplekta «Pildzīs» un citu stikla izstrādājumu eksports.

Oficiāli jaunā darba sezona Līvānu kūdras fabrikā sākās 18. maijā, taču šopavasr tā vēl nav pat lāgā ievadīta. Lieta tā, ka visi purvi stipri pielījuši, un pagaidām nav iespējams iegūt kūdru ne pakaišiem, ne kompostu gatavošanai. Sakarā ar lielsaimniecību ekonomiskā un finansiālā stāvokļa pasliktināšanos šogad pieprasījums pēc Līvānu pakaišu kūdras ievērojami krities. Līdz ar to samazināsies tās ražošana.

Kolhoza «Rožupe» siltumnīcas, kur trijos korpusos tiek audzētas neļķes un rozes, ik dienas apmeklē desmitiem klientu. Sevišķi daudz ziedu pircēju ir piektdienās, un visu pieprasījumu pat nav iespējams apmierināt.

Kopš gada sākuma katru mēnesi pārdots vidēji ap 10 000 neļķu, tagad realizē arī rozes. Kolhozs svaigus ziedus regulāri piegādā Preiļu un Līvānu puķu veikaliem, pēc līguma — arī Daugavpils tirgum.

Līvānu pilsētas Tautas deputātu padomes priekšsēdētāja Arnolda

Jelisejeva ģimenē kārtējais pieaugums: viņa dzīvesbiedrei piedzimis septītais bērns, un šoreiz — tik gaidītais dēls. Tēvs teic, ka tagad mājās virsroku beidzot guvuši vīrieti: viņu ir pieci, bet sievietes — četras.

Tautas bibliotēkas kā nacionālie centri ar universāliem fondiem apkalpo visu vecumu un kategoriju iedzīvotājus bez maksas. Atsevišķi pakalpojumu veidi (kopēšana, bibliogrāfisko sarakstu sastādīšana, starpbibliotēku abonenta pasta izdevumi, literatūras piegāde mājās u. c.) pēc šī gada 7. maijā apstiprinātajiem Latvijas Republikas bibliotēku izmantošanas paraugnoteikumiem var būt par maksu.

Ar pašdarbības kolektīvu atskaites koncertu šo sezonu beidza rajona kultūras nams. Protams, neizpalika arī lielā balle.

Izcilās Latgales pedagoges Valērijas Seiles jubilejas pasākumos Daugavpilī piedalījās Vidsmuižas folkloras ansamblis. Teātri tas uzstājās Antons un Gundegas Rancānu izstādes atklāšanā, bet pilsētas muzejā starp izpildītājiem dziesmām bija arī simtgadnīces mīļākā dziesma «Lobs ar lobu sasātyka».

Katrs pats par sevi — tā varētu raksturot procedūru, ka komunālo māju īpašniekiem nu pašiem jādodas uz elektroenerģijas sadales kantori un jāizraksta norēķinu grāmatīņas. Līdz 1. maijam gan ires maksā, gan par telefonu, gāzi, elektroenerģiju bija aprēķināta un ierakstīta vienā grāmatīņā, bet nu notikusi dalīšanās. Tagad uz krāj-kasi būs jādodas ar veselu «bibliotēku» rokās, — dzīvokļu saimniecības pārvalde atteikusies no vi-

siem «kompanjoniem». Norēķinu grāmatīņas par elektroenerģijas patēriņu izrakstītas kādiem pieciem simtiem irnieku, bet pavisam tādu ir ap pusotra tūkstoša. Šī pārēģistrēšanās, kā mūsu korespondentam pastāstīja kantori, iedzīvotājiem bija jāizdara līdz maija beigām.

Preiļu pilsētas izpildkomitejas sēdē, pildot 19. sasaukuma rajona Tautas deputātu padomes 9. sēdijas (1991. g. 18. aprīlī) 2. punktu «Uzdot Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejai izskatīt jautājumu par dzīvokļa piešķiršanu A. Muižnieci pēc būtības un saskaņā par pastāvošo likumdošanu», ar balsu vairākumu dzīvoklis piešķirts Līvānos dzīvojošajai un strādājošajai apdrošināšanas firmas «Latva» darbiniecei A. Muižnieci. Par šādu lēmumu balsoja izpildkomitejas locekļi: izpildkomitejas sekretāre J. Cvečkova, rajona izpildkomitejas sekretārs J. Rozentāls, dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienības priekšnieks V. Limanis, 24. ceļu pārvaldes inženieris V. Akentjevs. Pret balsoja «Lauktechnikas» pārvaldnieks A. Jermolajevs un rajona galvenā dietriete V. Koķe. Preiļu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājs J. Bricis atturējās.

Mūsu rajonā pasniegts Latvijas Republikas Finanšu ministrijas pirmais atbalvojums.

Par ilgu un nevainojamu darbu republikas finanšu sistēmā, kā arī sakarā ar nozīmīgu dzīves jubileju rajona Valsts finanšu inspekcijas galvenā grāmatvede Antoņina Putāne saņēmusi Latvijas Republikas Finanšu ministrijas Goda rakstu.

Vai cenas degvīnam pieaugs?

«Neko konkrētu par cenu paaugstināšanu alkoholam pateikt nevaru, iespējams cenas pacels no 1. jūlija vai 1. augusta LR, bet var būt, ka tās nemainīsies līdz gada beigām», komentējot baumas par iespējamo cenu paaugstinājumu alkoholam, avīzei «Diena» teica Ekonomikas ministrijas Cenu departamenta lauksaimniecības nodaļas vadītāja vietas izpildītājs V. Sproģis. Pagaidām var runāt par projektu, bet ne par lēmumu.

Šis jautājums nav apspriests Ministru Padomē, un domas par to dalās. «Katrā ziņā cenas būs jāpacel, lai segtu vismaz ražošanas izdevumus», uzskata V. Sproģis. Mūsu republika ražo 1 miljonu dekalitru spirta, pārējo iepērk no citām republikām. Līdz šim republika iepirka spirtu no Lietuvas un Ukrainas par 19,9 rubļiem dekalitrā, bet tagad Lietuva piedāvā spirtu par 419 rubļiem dekalitrā, bet Ukraina — par 1000 rubļiem.

Alkohola ražošanas plāns republikā izpildīts par 109 procentiem, bet tā joprojām trūkst. Pēc V. Sproģa domām, tas izskaidrojams ar nekārtībām talonu sistēmā un ar to, ka liels daudzums degvīna tiek izvests uz Poliju, bet tagad, acimredzot, — arī uz Lietuvu un Igauniju, kur cenas ir augstākas nekā Latvijā. («Diena»)

Cienījamie rajona iedzīvotāji!

Jūnijā pret taloniem pārdos šādas pārtikas preces un tabakas izstrādājumus:

- talons Nr. 6 (cukurs) — 0,5 kilogrami,
- talons Nr. 6 (alkoholiskie dzērieni) — 1 pudele,
- talons Nr. 6 (tabakas izstrādājumi) — 5 paciņas,
- talons Nr. 4 (makaroni) — 0,5 kilogrami.

Turpinās pret taloniem izsniegt šādas preces:

- talons Nr. 3 (makaroni) — 1 kilograms,
- talons Nr. 10 (sāls) — 2 kilogrami otrajā ceturksnī,
- talons «Kafija» — 100 gramu šķīstošās kafijas vai 0,5 kilogramu kafijas pupiņu.

Rūpniecības preces izsniegs pret šādiem taloniem:

- talons Nr. 1 — apavi, izņemot gumija, filca, velteņus, istabas čības,
- talons Nr. 2 — vīriešu zeķes, bērnu zeķes vai zeķbikses,
- talons Nr. 3, 4 — vīriešu, sieviešu, bērnu veļa,

● talons Nr. 5 — bērnu vai vīriešu virskrekli,

● talons Nr. 8 — elektrospuldzes,

● talons Nr. 11 — bērnu apavi,

● talons Nr. 12 — bērnu zeķes.

Priekšrocība rūpniecības preču un kafijas iegādē pret taloniem būs rajona paju biedriem.

AUTOTRANSPORTA LIDZEKĻU ĪPAŠNIEKU IEVERTĪBAI

Jūnijā noteiktas šādas benzīna pārdošanas normas:

- automašīnu un motociklu ar blakusvāģiem īpašniekiem — 90 litri (katrs talons — 30 litri),
- motociklu bez blakusvāģiem īpašniekiem — 30 litri (katrs talons 10 litri),
- mopēdu, motorolleru, motobloku un tiem pielīdzinātu lauksaimniecības mašīnu īpašniekiem — 30 litri (katrs talons — 10 litri);
- invalīdiem — transporta līdzekļu īpašniekiem, kuriem transporta līdzeklis ir vienīgais pārvietošanās līdzeklis, — 90 litri (katrs talons — 30 litri).

Vienreizēja benzīna iepildes norma — ne vairāk kā 60 litri.

Preiļu rajona izpildkomitejas plānu komisija

Uz kā sēd zemnieks

Runa nebūs par divānu, krēslu, ķebli, golu, akmeni vai celmu, bet par tādu jēdzienu, ko var raksturot ar vārdu savienojumu «pulvera muca». Tiesa gan, šī muca nevar pēkšņi uzsprāgt un paraut gaisā visu saimniecību, bet nav mazāk bīstama. Vai katrs, kam pieder saimniecība, kas grib pie tādas tikt, zina, ko slēpj sevī tas vai citš lauks? Gadiem ilgi te saimniekojusi kopsaimniecība vai valsts saimniecība, laukiem dots organiskais mēslojums, minerālmēsli, ar visādām ģiftēm karots pret nezāliem, augu kaitēkļiem un sīmībām. Kas no tā aizskalojies ar nokrišņiem, kas saglabāties un kādos daudzumos? Bet, lai varētu saimniekot, lai plānotu un arī iegūtu nepieciešamas ražas, jāplāno arī lauku mēslošanas un augu aizsardzības pasākumi.

Ir laba iespēja iegūt precīzākus ziņas par katru lauku. Republikāniskās zinātniskās ražošanas apvienības «Ražība» mūsu rajona galvenās agroķīmikas Vilhelmines (Nobeigums 2. lpp.)

Pašvaldības reorganizācija

Pildot Latvijas Republikas likumu «Par pagasta pašvaldību», Saunas pagasta padomes deputāti pirmie rajonā reorganizējuši sava pagasta pašvaldību. Par to tika izlemts neseno sesijā.

Tagad pagasta izpildkomitejas vietā ievēlēja valde 7 cilvēku sastāvā. Par valdes priekšsēdētāju apstiprināta Emīlija Kokorīte, bijusī pagasta izpildkomitejas priekšsēdētāja. Valdes priekšsēdētāja vietnieka pienākumi uzticēti bijušajam padomes priekšsēdētājam, kolhoza «Ausma» priekšsēdētājam Pēterim Kočkeram, valdes sekretāres amatā iecelta Anita Skutele, bijusī izpildkomitejas sekretāre.

Likvidētas pastāvīgās komisijas, jo tās, pēc deputātu domām, sevi nav attaisnojušas, darbojušās tikai «uz papīra». Nolemts, ja būs nepieciešams, izveidot pagaidu komisijas.

Deputāti savā sesijā pieņēma lēmumu par vienotu valsts nodevu dažādu izziņu un dokumentu izsniegšanai pagasta iedzīvotājiem. Zemes komisijas priekšsēdētājs Zenons Skutelis sniedza informāciju par zemes reformas norisi pagastā.

Uz zemi pieteikušies lielākā daļa tās bijušo īpašnieku, vairums — no 1996. gada.

Daudzi pieprasa līdz 5 hektāriem, taču tos nevar dot, jo zemes jau pietrūkst abiem kolhoziem — «Ausmai» un «Smelteriem». Jaunsaimnieku pagastā pagaidām ir maz — tikai 5 zemnieku saimniecības kolhozā «Ausma».

Grūtības ir ar pagasta budžetu, kurš pamatā veidošies no nodokļiem. Abi kolhozi zemes nodokli pagastam pārskaitījuši 75 tūkstošus rubļu. No 1. jūlija tā pašvaldībai būs jāuztur divas skolas, divi tautas nami, divi medicīnas un divi sadzīves pakalpojumu punkti. Nauda vajadzīga arī citām vajadzībām.

«Pašvaldība ir saprotama lieta,» teica pagasta valdes priekšsēdētāja Emīlija Kokorīte, bet kā būs ar finansēm, istas skaidrības vēl nav. Dzīvosim — redzēsīm.

Saunas pagasta padomes deputātu sesijā piedalījās rajona Tautas deputātu padomes prezidija priekšsēdētāja vietnieks Jānis Bojārs un rajona izpildkomitejas organizatoriskā darba nodaļas vadītāja Alda Gavrilova.

Notikusi jaunievēlētās pagasta valdes pirmā sēde. Tajā apsprieda tuvākajā nākotnē veicamos uzdevumus, runāja arī par perspektīvu.

J. GURGONS

Uz kā sēd zemnieks

(Turpinājums no 1. lpp.)

Petrovas rīcībā ir divi svarīgi dokumenti: augsnes skābuma, kustīgā fosfora un kālija saturs, kā arī organisko vielu saturs kartes pēc stāvokļa uz 1990. gadu. Sis jau ir mūsu lauku piektais kartēšanas cikls un, salīdzinot ar iepriekšējo, stāvoklis pasliktinājies. Fosfora saturs ziņā krietni pārsniegts kritiskais līdzensvars. Pašlaik mūsu zemīte vienā kilogramā augsnes tā ir 234 līdz 500 miligrami. Nevajadzīga un kaitīga pārsātinātība. Toties kālija trūkst, vienā kilogramā augsnes tā ir 85 un mazāk miligramu. Tas ir maz, ar to tagadējos zemes apmērniekotājus un tās labuma baudītājus, ražošanas ierīcīgu priekšniekus un brigadierus saimniecības, nekatoties uz to, kas ir zemē, grūz aizvien jaunas jau tā pārbaģāto vielu devas.

Bet zemei vajadzīgi prasmīgi saimnieki, gudri un ar tālredzību apveltīti. Domāju, ka tas, kas vienaldzīgs lielsaimniecībā, rūpēs zemniekam. Ja pirmie nodarbojas ar lauku vēsturēm, tad varbūt tās var noderēt otrajam. Lai zinātu, uz kā tad viņi isti sēd, kā glābt zemi no pārmērībām. Dažkārt uzskata, ka zemniekam jāražo tā dēvētā «ekoloģiski tīra» produkcija, ko var nodrošināt pilnīga atteikšanās no minerālmēsliem, pilnīga iztikšana ar kūtsmēsliem. Bet praktiski tas tik skaisti neiznāk. Arī ar kūtsmēsliem augsne nonāk nitrāti, bet, pats galvenais, to nav tik daudz, lai pietiktu viņam sējplatībām. Lai arī minerālmēslu iegāde ir dārgs prieks tagadējās cenās, tomēr, sēdot uz naudas maisa, arī nevar tikt pie labām ražām.

Katru zemnieku ar prieku gaida «Ražības» rajona galvenā agroķīmikē. Pie viņas jau griezušies trīs desmiti zemnieku un aizgājuši apmierināti. Rožkalnu pagasta zemnieks J. Ceirāns savus iespaidus rezumēja tieši: «Liels paldies par zinām un noteikti mudināšu kaimiņus braukt pie jums!». Jaunsaimnieks G. Cistjakovs no Preiļu pagasta: «Es pats esmu agronoms, esmu pēlītis un rēķinājis un pa-

tikami, ka mani dati saskan ar jūsujiem».

Agroķīmijas rīcībā esošās ziņas nāk no skaitļošanas centra, viņa ieinteresētājiem zemniekiem aprēķina vajadzību konkrēti katram laukam un atbilstoši tam, cik intensīvi kurš grib izmantot zemi, kāds viņa saimniecībā ir kultūrtehniskais līmenis.

— No šim kartēm izkopēju to, kas interesē zemnieku. Viņa klātbūtnē kopīgi izrēķinām, kādas vietas vajadzīgas tam vai citam laukam, tūdaļ sazinos, vai tās ir noliktavā, uzrakstu, cik isti vajag apmeklētājam, un viņš var doties iepirkt. Tiek ņemts vērā, kur un kādu kultūru zemnieks grib sēt.

Patiesām, ērti un ātri var tikt pie nepieciešamām ziņām. Par šiem padomiem nekas nav jāmaksā. Tieši otrādi, V. Petrova nobažījies, ka vēl maz izmanto to vērtīgo materiālu un datus, kas ir viņas rīcībā. Tie trīsdesmit cilvēki ir kāda trešā vai ceturtā daļa no saimniecību īpašniekiem rajonā. Vai pārējiem vienai, kas viņu īpašumos?

A. RANCANS

Ražojumi, kam ir noiets

«SILUKALNĀ IEGŪST DOLOMĪTU

— Vēl pēc gada, domāju, mums atmaksāsies visi ieguldījumi, — tā par dolomīta izstrādi ciemata nomalē teica kopsaimniecības «Silukalns» priekšsēdētājs Pēteris Driksna. Karjers te darbojas pirmo gadu, bet dolomīta iegulas lēš uz astoņiem gadiem. Tā produkciju saimniecība izmanto savu iekšējo ceļu remontam — uz lopu novietnēm, lauku brigādēm, tāpat jaunu būvniecībai uz nosusinātajiem objektiem, līdz jaunsaimnieku viensētām. Taču starp pasūtītājiem ir arī solīdi uzņēmumi, saimniecības, to starpā kolhozs «Vienība» Rēzeknes rajonā, Preiļu rajona agrofirma «Turība» un citi. Bijuši pircēji no Varakļāniem Madonas rajonā un citi. Sevišķs pieprasījums ir pēc lielajām šķembām (4 cm diametrā), no kā veido ceļa seguma «kodolu» — pietiekami izturīgu un nokrišņu ūdeņus labi filtrējošu substanci. Pērk arī sīkākās šķembas (1,5 cm) un dolomīta miltus, kas sacementē segumu tā, ka tas iegūst gluži vai asfaltam piedienīgas īpašības.

Preiļu novadā grants karjeru, ko varētu izmantot ceļu būvniecībā un remontā, tikpat kā nav, tāpēc kopsaimniecības ražotnes produkcijai pieprasījuma netrūkst. Vīri, kuri strādā karjerā, stāstīja, ka nespējot tik daudz saražot, cik vajadzētu. Maksa arī nav liela — 15 rubļi par kubmetru lielāko šķembu; bet mazākās un milti ir lētāki.

Par karjera dokumentāciju, kā arī visu, kas te ir dabā pašlaik, gādājuši no Jēkabpils, toties tehniskais bruņojums pa lielākajai daļai atrasts lietots un savākts no dažādām vietām. Piemēram, ekskavatoru E-302 atveduši no Aglonas. Daudz motostundu nostrādājis buldozers «DT-130», kuru vada Jānis Kokars, tāpat citas mašīnas. Tās bieži lūst, bojājas un jāpiņķerējas ar remontēšanu. Sevišķi būtu vajadzīgs kārtīgs hidrauliskais ekskava-

tors. Kur lai pie tāda tiek? Sis jautājums nodarbina gan mehanizatorus karjerā, gan saimniecības vadību.

Vienu no šī kolektīva vīriem nosauca. Ar ekskavatoru strādā Andris Leitāns, — pirmā iepazīšanās ar šādu tehniku viņam bijusi dienestā laikā ceļu un pontonu sapieru daļā. Vēl ar vienu traktoru strādā Konstantīns Slūka (mehanizators no kolhozu veidošanas laika). To, ko šie vīri izlauz karjerā, sastumj kauzē un iekrauj, uz akmeņu smalcināšanas agregātu ar pašizkrāvēju ved Jānis Vaivods, bet pie agregāta «pogām» sēž operators Arnis Brolišs. Vēl šajā brigādē ir gāzes un elektrometinātājs Savelijs Parferovs. Atliek nosaukt arī brigadieru — Juri Skroderi. Viņš ir tas, kam jāuztur brigādes ārējie sakari, jāveic sagādnieka pienākumi kura rīcībā ir papīru darbs, lai brigāde varētu saņemt algu, izdot savu produkciju pircējiem, gādā par vīru sadzīvi. Viņi ir atjautīgi, prot pielāgoties. Piemēram, divas lielas cisternas, izgriežot durvis, pārvertuši par noliktavu.

Ceha iekārtošanas izdevumi pērn saimniecībai sastādīja 150 000 rubļus, tāpat, puse no tiem jau atpelnīta. Bet cik līdzekļu iztērēts uzturēšanai? Ja biežāk ir jāapstājas klūmjū novēršanai, nekā gribētos un būtu vajadzīgs, tad var iedomāties, ka tas nav maz. Vēl vīriem stipri traucē lietus — pastāvīgi jādarbina sūkņi, lai viss nepārplūstu. Un tomēr viņu darbs ir izdevīgs saimniecībai. Pirms dažiem gadiem šajā vietā, kamēr tika pie akmeņiem, novāca labu melnās kūdras ražu. Bet kas būs tad, kad izgrābs dolomītu?

— Ierīkosim plašu dīķi, — teica P. Driksna. — Mums tepat līdzās ir bagāts dzērveņu purvs, necik tālu arī citi, bet kārtīgu valēju ūdenskrātuvi Dievs nebija devis. Būs, pie kā atpūsties vasarā.

A. RANCANS

Tirgus un pieprasījums

RĪGA, 24. maijā (LETA). Latvijas Republikas valdība izskatījusi jautājumu par iedzīvotāju apgādi ar galvenajiem pārtikas produktiem. Konstatēts, ka pārtikas precu deficīts joprojām paliecinās. Īpaši nelabvēlīga situācija izveidojusies apgādē ar cukuru un augu eļļu. Sakarā ar to jūnijā cukura patēriņa norma uz cilvēku tiks samazināta līdz puskielogramam.

Lai novērstu gaļas produktu izvešanu no republikas un radītu konkurenci Rīgas tirgū, valdība devusi atļauju Rīgas pilsētas patērētāju kooperācijas veikalim pārdot gaļu par līgumcēnām. Tiks izveidoti arī vairāki gaļas delikatesu un pusfabrikātu veikali. Ministru Padome atļāvusi Rīgas izpildkomitejai noteikt pilsētā uzcenojumu pienam, lai ieinteresētu lauksaimniekus piegādāt Rīgai pienu un segtu Rīgas piena kombināta zaudējumus. Pēc provizoriskiem aprēķiniem, uzcenojums varētu būt 3 līdz 5 kapeikas par litru.

Mans patēriņa grozs

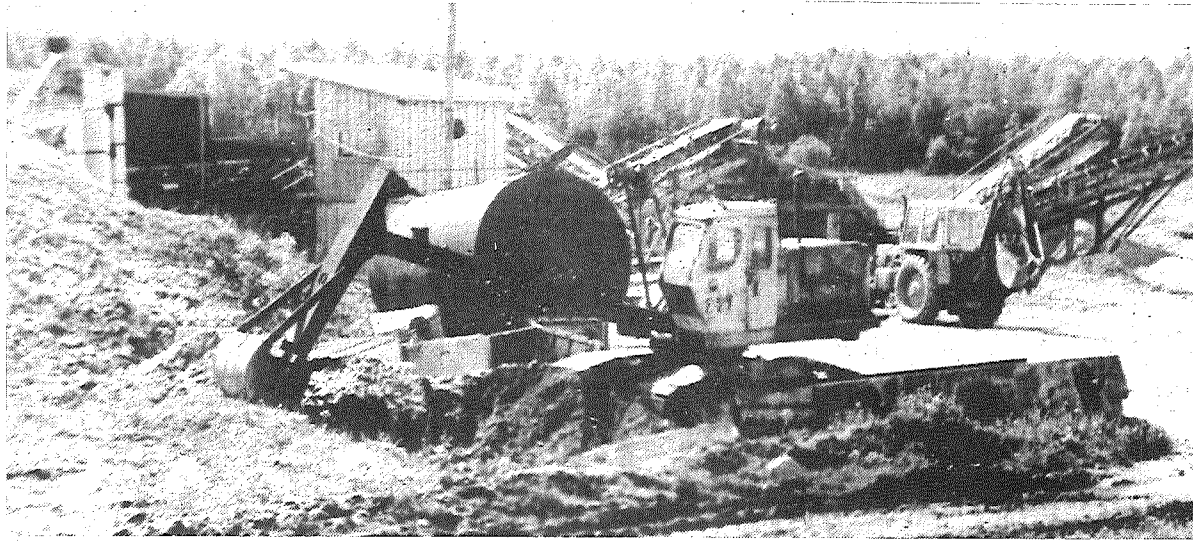
RĪGA, 24. maijā (LETA). Latvijas Republikas Ministru Padomes sēdē apsprieda Ekonomikas ministrijas un Valsts statistikas komitejas ziņojumu par to, kā sokas iedzīvotāju naudas ienākumu indeksācijas priekšdarbi, un apstiprināja pasākumu plānu indeksācijas sagatavošanai. Jau pabeigta minimālā patēriņa groza izveidošana un noteik indeksācijas mehānisma aprobācija aprīlā un maija cenu līmenī.

Indeksācija stāsies spēkā ar 1. jūliju. Pēc Ekonomikas ministrijas labklājības departamenta ziņām patlaban iztikas minimums Latvijā ir 246 rubļi mēnesī.

Somija būs tuvāk

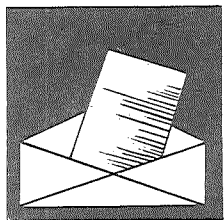
RĪGA, 24. maijā (LETA). Somijas sevišķo uzdevumu vēstnieks Jāko Kaurinkoski ar Latvijas ārlietu ministru Jāni Jurkānu apsprieda iespējas atvērt Rīgā Somijas ģenerālkonsulāta biroju.

Vēlēšanās atvērt Latvijas teritorijā oficiālu Somijas pārstāvniecību atspoguļo Somijas ekonomisko aprindu augošu ieinteresētību kontaktos ar mūsu republiku. Tas tika atzīmēts arī Jāko Kaurinkoski sarunās ar Latvijas Augstākās Padomes priekšsēdētāja pirmo vietnieku Daini Ivānu un Ministru Padomes priekšsēdētāja pirmo vietnieku Ilmāru Bišeru.

Attēlā: kopsaimniecības dolomīta karjera kopskats. Autora foto

„Laipnam būt ir likums, smaidīt — latvju tikums!“

Tirdzniecība ir tā apkalpojošās sfēras nozare, uz kuru pilnībā attiecas likums par valsts valodu, par kultūru.

Ieejot Preiļu veikalos, parasti vairāk redzam ignus pārdevējus, kuri nelabprāt atbild uz pircēja jautājumiem, kaut faktiski nav aizņemti darbā. Daudzi negrib vai neprot atbildēt valsts valodā, kaut valodu zināšanu mēs visi uzskatām par kultūras pazīmi. Lai pa-

liek, šoreiz es negribu rakstīt par viņiem.

Tautā ir tāds teiciens: «Smadīs maksā mazāk par elektrību, bet dod vairāk gaismas». Šis teiciens pilnībā attiecas uz tiem tirdzniecības darbiniekiem, kurus gribu šeit minēt. Teikšu atklāti, pie viņiem ir patīkami iepirkties. Kaut reizēm nav dabūjama vēlāmā prece, taču pieklājīga atbilde vai cits piedāvājums ļauj aiziet no veikala apmierinātai. Tādi darbinieki ir: L. Andrejeva sakņu un dārzeņu veikalā, M. Gorbačovs un G. Saliniece veikalā «Kooperators», R. Stolerova Riebiņu veikalā, S. Skrinda

gastronomijas veikalā Nr. 1 u. c. Arī uz šiem darbiniekiem attiecas preču nabadzība, vizītkartes, taloni, nervozie pircēji, apnicīgie deficīta meklētāji un necilie darba apstākļi, bet viņu sejās es neesmu manijusi ignumu. Uzskatu, ka viņi ir paraugs tiem, par kuriem man šoreiz negribas rakstīt.

Kādreiz, pirmskara periodā, skolā uz sienas bija uzraksts: «Laipnam būt ir likums, smaidīt — latvju tikums!» Tāds uzraksts tagad sevišķi derētu skolā, darbā, sadzīvē,

A. GIBELE,
Preiļos

Jāatbild par saviem vārdiem...

Atbraucu no laukiem uz Preiļiem iepirkties, kā arī apciemot radus. Ar radiem viss kārtībā, turpretī veikalā «Kooperators», kur nolēmu nopirkt cepumus «Selga» (divas paciņas kopā par 2 rubļiem un 26 kapeikām), pirmās piegājiens izrādījās neveiksmīgs. Kad pārdevējam b. Cibulei, kā viņa sevi nelaiņi un izaicinoši vēlāk nosauca, padevu 10 rubļu naudas zīmi, viņa izbrīnīta paskatījās un teica «Išcite kapeiki!» Atbildēju latviski, ka man nav. Viņa: «Nu, išcite!» Pajautāju, kur lai meklē, ja savā makā nav. Atbildēja: «A mne da lampočki!» Atgāju malā, gadījās tuvumā paņemt, aizdeva 26 kapeikas. Gāju otrreiz pirkat cepumus, klat vēl paprasot sūdzību un ierosinājumu gramatu. Cepumus dabūju.

bet sūdzību grāmata «neatradās». Tautāju pēc veikala vadītājas, teica, lai pienākot nākošnedēļ. Kāda cita meitene pārdevēja formā mierināja, teica, ka «ona u nas vseгда takaja, jesli hočeš, ja za nejo izviņus». Paldies, to es negribu. Katram pašam jāatbild par saviem vārdiem un darbiem.

Rakstu, lai citi arī zina, ka, ja tā ar jums runā pārdevēja «Kooperatorā», nav izslēgts, ka tā ir Cibule.

Palika sirdī mieles. Zinu, ka šai pārdevējai nekad preti nesmaidīšu. Tādām veikalā nevajadzētu ļaut strādāt.

L. D.

Garšīgais ūdentiņš

Ikdienas soli bieži vien paejam garām cilvēkiem, par kuriem mēdz teikt, ka tiem zelta dvēsele.

15. aprīļa rīts man ausa drūms. Dzīvesbiedrs bija spiests izsaukt ātro palīdzību. Ilgi nebija jāgaida. Feldšere Silvija Ivanāne izmērija asinsspiedienu un noskaidrojusi temperatūru, lika ga-

tavoties ceļam. Mašīnā man vēnā sāka ievadīt šķidrums no uz-turošās sistēmas. Ielūkojies salonā, šoferis Arvids Sondors rezumēja: «Jāsteidz!»

Samaņu atguvu Preiļos, kur ap mani rosījās feldšere un sanitāres. Klāt bija arī cienijamā poliklinikas daktare E. Džeriņa ar savu labsirdīgo smaidu, kas ievieš cerību...

Jutu — kādas siltas rokas pacel manū galvu.

— Vai padzērsi ūdentiņu? Vai garšīgs ūdentiņš?

Vēl pēc mirkļa:

— Vai actiņas kļuva gaišākas?

Tādā veidā māsiņa Valentīna Ivdrē rūpējās par manu lab-sajūtu. Gan no ūdentiņa, gan siltuma, kas izstaroja no šim rokām, acis bija kļuvušas gaišākas...

Mans ceļš turpinājās, Līvānos

sagaidīja cienījamās dakteres Tamāras Meļnikas vadītais kolektīvs, kurš dzīvo un strādā pēc principa: viens par visiem un visi par vienu. Sākās cīņa par manu dzīvību un veselību, bieži vien tā nebija viegla. Ja kādreiz izpalika šķietamie panākumi, daktare šo robu aizpildīja ar mīļu smaidu un uzmanrīnīšu vārdu. Arī tas līdēja.

Te sastapu kādreizējo Pelēču medicīniskā punkta vadītāju Helēnu Kažemāku, kura savā laikā

bija tik daudz palīdzējusi. Arī šoreiz ar neskaidriem jautājumiem biežāk griezos pie viņas, vienmēr saņēmu laipnu un izsmeļošu atbildi. Paldies!

Atkal esmu mājās un ar maigu siltumu atceros visus šos cilvēkus. Un, ja šodien esmu starp jums, tad pazemīgi noliecu galvu šo cilvēku priekšā un izsaku visgriņīgāko pateicību.

A. SOME
Pelēcos

Tikai tuvinoties un sadarbojoties

J. Mičerevskis no Līvāniem žurnālā «Katoļu Dzeive» ierosina dibināt katoļu politisko partiju. Tāda tiesām pastāvēja Latgalē neatkarīgās Latvijas laikā. Tomēr šaubos, vai tā vajadzīga šodien, kad pasaulē notiek visu konfesiju un baznīcu tuvināšanās mēģinājumi, kad pats Romas pāvests aicina visus ticīgos kopējo, vispārcilvēcisko ideālu īstenošanai. Vai mums Latvijā nepietiktu ar Kristīgo

demokrātu partiju, kā tas jau ir daudzās pasaules valstīs? Tajā vienādā mērā būtu pārstāvētas visas reliģiskās konfesijas un kopas.

Apvienojoties vienā partijā, ticīgo ietekme tautā tikai pieaugtu. Vienalga, kādai baznīcai vai ticībai mēs arī piederētu, mērķis mums taču visiem viens — tautas garīgā atdzimšana neatkarīgā Latvijas valstī.

Kas no tā iegūs, ja kristieši savā starpā sēs neuz-

ticību tikai tāpēc, ka vieni lūdz Dievu katoļu, bet citi luterāņu, baptistu vai kādā citā baznīcā? Vai savstarpējā neuzticībā, cīņoties vienai kopai pret otru par sava deputāta iedabūšanu AP vai nākotnē Saeimā, mēs rādīsim tautai kristīgās mīlestības un vienotības paraugus?

Man liekas, ka, tikai tuvinoties un cieši sadarbojoties dažādām reliģiskām konfesijām un grupām, varēsīm piepildīt mūsu galveno uzdevumu — pamazām atgriezt tautu ticībā Dievam.

V. GORS
Līvānos

Meklējam draugus

Jēkabpils rajona Skolēnu interešu namā, sācis darboties vēstulju draugu klubs. Tas koordinē vecāko klašu skolēnu saraksti ar citu republiku jauniešu cilvēkiem. Garvenais uzdevums — atrast jauniešus ar līdzīgām interesēm un hobijiem dažādos reģionos un palīdzēt viņiem uzsākt saraksti. Interesantāk taču uzzināt par politiskām un cita veida pārmaiņām no sava vēstulju drauga, nevis no programmas «Laiks» mēnešiem...

Sogad klubs uzsācis saraksti ar Ukrainas jauniešiem. Tāpēc visus, kas interesējas par Ukrainu, grib labāk iepazīt savu vienaudžu dzīvi šajā skaistajā republikā un atrast tajā labus draugus, lūdzam rakstīt mums. Vēstulē jāuzrāda īsas ziņas par sevi, savas

intereses, ar ko jūs gribat sarakstīties un jūsu adresi. Kluba pasta somā jau ir vairāk nekā simts ukraiņu jauniešu adresu — viņi gaida jūsu vēstules. Rakstītāju vecuma amplitūda ir diezgan liela — no 14 līdz 26 gadiem.

Dalīsimies savās domās, problēmās, centīsimies iepazīt un uzzināt vairāk viens par otru un mēģināsim saprast, cik tomēr maza ir mūsu planēta un cik daudz uz tās ir labu cilvēku.

Gaidām jūsu vēstules! Rakstiet uz adresi: 228200, Jēkabpils, Bērvības ielā 258, Vēstulju draugu klubs.

A. KALNIŅŠ,
kluba koordinators

Vai laime ir veikala plauktos?

Deputātu grupas atbilde uz rakstu «Kur jūs esat, mūsu vēlētie deputāti?» («Novadnieks» 7. maijs)

Kaislības ap kafiju virmo otro gadu, taču, — vai tās ir pamatotas? Visu 1990. gadu Līvānu, veikalos bija nopērkamas kafijas pupiņas un pat Vjetnamas zaļās pupiņas bez taloniem. Acimredzot, runa ir par šķīstošo kafiju. 1990. gadā tika saņemtas 8800 kārbas šķīstošās kafijas uz 19000 iedzīvotāju (tā ir Līvānu patērētāju

biedrības zona, lauku veikalos ieskaitot). Tā, ka ja sega ir par šauru, rauj, vienalga uz kuru pusi, tāpat trūks.

Teikt, ka Līvānu veikalos nav velas, nevarētu, ja nu vienīgi neatbilst izmēri, krāsa vai citi parametri. No janvāra līdz aprīlim ir saņemta vīriešu, sieviešu un bērnu veļa 26 434 rubļu vē-

rtībā. Maijā ir saņemta visa veida sieviešu veļa 6 478 rubļu vērtībā, vīriešu veļa — 4 655 rubļu vērtībā.

Nebūtu isti pareizi teikt, ka veikalā nav apavu. Tiesa, ir tikai mazie izmēri un dārgie sieviešu apavi. Ar vīriešu apaviem ir krietni labāk. Pēc pavadzīmēm tas izskatās šādi: janvārī, februārī ir saņemti ādas apavi 24 100 rubļu vērtībā. Martā, aprīlī ādas apavi nav bijuši. Uz 9. maiju ir saņemti 605 pāri sieviešu apavu 44 077 rubļu vērtībā un 771 pāris vīriešu apavu 29 915 rubļu vērtībā. Uz šo dienu neviena pāris importa apavu nav bijis, un diez vai tiks sa-

ņemti, jo nav noslēgti līgumi. Uz 9. maiju Līvānu universālveikala bija 10 veidu sieviešu apavi un 3 veidu vīriešu apavi.

Protams, ka ne iedzīvotāji, ne deputāti nevar būt mierīgi ar patukšajiem veikalu plauktiem, taču ir jāsaprot, — ja ražotāji mūs nenodrošinās ar precēm pietiekamā daudzumā, veikalos plaukti joprojām būs tukši. Bet varbūt mums pašiem vajadzētu būt mērniekiem, pacietīgākiem. Tā vien šķiet, ka mūsu laime ir veikalos plauktos. Varbūt, ja mēs ar vēsu prātu paskatītos, tad ieraudzītu, ka, piemēram, suvenīru nodāja, salīdzinot ar citiem rajoniem, ir samērā labi apgādāta. Uz gada

sākumu tur tika atvestas preces ārpus fondiem 131 tūkstoša rubļu apmērā. Tāpat ārpus fondiem tika atvesti gumijas apavi 50 tūkstošu rubļu apmērā. Un arī sampanieti bez taloniem var nopirkt reti kur Latvijā.

Domājot, ne deputātu kompetencē, ne spēkos ir sarāžot preces pietiekamā daudzumā, nodrošināt preču taisnīgu sadali, jo mēs, tāpat kā jūs, cienījamie līvānieši, strādājam savās darba vietās, lai nodrošinātu savas ģimenes. Deputātu pienākums mēs pildām tikai uz sava brīvā laika rēķina un entuziasma.

Ar cieņu deputātu grupas vārdā Anita REITERE

Kas tas ir?

Zināms, cik valstij izmaksā pārlietu mitro zemju meliorācija, tāpat, cik liela nozīme ir to kopšanai. Bet kā, bieži vien ir istenībā?

Pirmajā attēlā redzams izpostīts virsūdens uztvērējs — arot un kultivējot, bet tas taču ir teicama ietaise virsūdeņu novadīšanai iepakās. Otrajā attēlā fikseta izlietoto papīra un polietilēna maisu, kuros bijuši minerālmēsli, «noliktava» novadgrāvi. Tā lauksaimnieki cīnās par zemes auglību un lauku izskatu, par nosusināšanas sistēmu funkcionēšanu.

Sastopami visādi briesmu darbi. Vienā vietā kontrolakai ar lielaudas tehniku nogrūsti un salauzti virsējie grodi, otrā no lauka savāktie akmeņi samesti grāvmalās vai grāvjos, bija pat sakrauti uz virsūdens uztvērēja. Kas tas ir?

Šādos gadījumos būtu jāstādā aktīvi un vainīgie jāsauc pie

atbildības, arī no ekoloģiskā viedokļa jānosaka. Bet ko tas līdzēs? Bet varbūt kādam tomēr atmodīsies girdsapziņa?

A. VEIGULIS,

Preiļu MSP Aizkalnes zonas inženieris

SAVU ESAMĪBU APZINOTIES

Tautas dziesmas ir mūsu tautas dvēseles rotāja. Mēs to saucam par rotāšanu. Rotāt nozīmē atvērt dvēseli priekam un gavilēm. Dziesmas rodas, aug un veidojas no tautas dvēseļu dziļumiem. Tās sevī slēpj dvēseles spēku: gribu, ilgas, cerības. Bez tautas dziesmām mēs nepazītu mūsu senču dvēseles. Ar dziesmām mēs izaugam un ieaugam tajās.

Nacionālais un reliģiskais elements Latgalē gadu simtos ir tik cieši kopā saaudzis un sintezējies, ka viens bez otra ir nepilnīgs. Latgalei ir savas katoliciskās tradīcijas. Tieši tās piepilda latgalieša garīgo dzīvi, veido atziņas un piešķir siltumu atmiņām, dodot estētiski māksliniecisku pārdzīvojumu. Vai mēs varam iedomāties Ziemassvētkus bez skaistajām un aizraujošajām Ziemassvētku dziesmām, agrīnā gājiena uz baznīcu? Vai varam iedomāties Lieldiēnas bez ilgā gavēņa ar skumīgi patētiskajām dziesmām un kapa klusumu pēdējās dienās, lai tad ātkal no svētības atdzimtu jaunā augšāmcelšanās priekā, ēdot vēlo rīta maltīti, sītot Lieldienu olas un sūpojoties? Bez šīm reliģiskajām tradīcijām Latgales gara dzīvī citiem faktoriem ir pakārtota loma. Skolu tradīcijām (izņemot zināšanu došanu) ir vāja un nenoteikta loma. Arī sarīkojumiem, kuru labās tradīcijas iekārtu maiņa paralizējusi tā, ka tām palikusi tikai gadījuma nozīme. Agrāk latgalietis par Dieva esamību bija pārliecināts tāpat kā pats par savu, un ticību viņš ņēma nopietni. Arājs, dzidams pirmo vagu tīrumā, pārmeta krusta zīmi, lai viņa darbam būtu svētība. Tāpat māte, maizi cepot, katrā kukulī krusta zīmi ievilkā.

Smagos dzīves brīžos ticīgs cilvēks ir daudz bagātāks un mierīgāks par neticīgu. Latgalieši, sevišķi vecākā paaudzē, ar savu iekšējo mieru un palāvību uz Dievu ir bijuši nesatricināmi. Jo ticīgu cilvēku nespēj sagraut nekādas dzīves grūtības, pat nāve to nespēj! Ciešanas tādu cilvēku padara tikai bagātāku un pilnvērtīgāku.

Reliģiskos tekstos arī valoda ir tradīciju sastāvdaļa. Un šajā ziņā Latgales reliģiskās tradīcijas ir saņēmušas vienu triecienu pēc otra. Kā zināms, par rakstu valodu šeit kalpo latgaļu dialekts, kas rakstu valodas godā ir celts jau pirms divsimts gadiem. Dialekta apkarošana, kas ar vēl nepieredzētu šovinismu aizsākās 1931. gadā, sevišķi veiksmīgi tika īstenota padomju varas gados. Ja jau runāt latgaliski ir pazemojoši un pat noliedzami, kā tad lai lieto dialektā sarakstītās lūgšanu grāmatas, kā lai dzied dialektā sacerētās garīgās dziesmas?

Tomēr lielo pārvērtību laikos lielākā daļa Latgales intelīģences un tauta allaž ir sapratusi savu tradīciju nozīmi, ir kritiski aptvērusi to vērtību un nostājušies labāko tradīciju turpinātāju un aizstāvju pulkā. Vecās tradīcijas tiek pārvērtētas un pārmanotās tā, lai vienotu ir vecos, ir jaunos, saglabājot tautas dvēseles labākās īpašības.

Tas viss nāk prātā, atceroties Dziesmu svētkus Aglonā. Pirms sešdesmit gadiem. Toreiz 15. augustā šeit sabrauca visa katoļu jaunatne, lai rīkodu savu otro kongresu un svinētu Dziesmu svētkus. Pirmais kongress bija noticis pirms septiņiem gadiem Rēzeknē. Uz to bija ieradušies tikai 150 biedri, bet Aglonā sapulcējās jau 4000 katoļu jaunatnes organizācijas biedru. Jaunatne pulcējās Aglonā, lai parādītu savus spēkus, rīkodu savus Dziesmu svētkus. Laužu lielā skaitā dēļ kongress notika zem klajām debesīm baznīcas dārzā. Svēto Misi celebrēja bīskaps Jezups Rancāns. Viņš griezās pie jaunatnes ar uzrunu, kurā aicināja to ne tikai uz individuālu garīgās dzīves izkopšanu, bet arī uz plašāku sabiedrisko darbību.

Pēc dievkalpojuma visi devās uz ģimnāzijas telpām un tur pavadīja dažas stundas atpūtā. Pēc tam trijos dienās visi sapulcējās klostera laukumā, lai apsveiktu arhibīskapu Antoniju Springoviču. Viņu sveica kongresa rīkotājs Bronislavs Valpiņš, bet arhibīskaps teica runu. Tad jaunatne ar mūziku un karogiem devās uz parādes laukumu. Pazīstami katoļu sabiedriskie darbinieki viens pēc otra apsvēca katoļu jaunatnes sanāksmes dalībniekus. Pirmais runāja Centrālās valdes priekšsēdētājs O. Jukšinskis. Savu uzrunu viņš beidza ar aicinājumu nodziedāt „Dievs, svētī Latviju!”

Pēc uzrunām jaunatne četru pūtēju orķestru pavadībā aizgāja uz Dziesmu svētkiem paredzēto vietu pie ģimnāzijas. Dziedātāji ieņēma savas vietas un Ontona Rupaņa vadībā nodziedāja „Latvju himnu”. Dirģents P. Sarkaņš līdz klausītājiem novadīja dziesmas „Daudz, daudz ir ceļu” un „Jāņu dienu, jāņu nakti”. Pēc tam dirģents no Rīgas Pličas dirģēja „Pūt, vējiņ!” Šis un citas dziesmas izskanēja apvienotā kora izpildījumā.

Koncerta otrajā daļā dažas dziesmas izpildīja atsevišķi katoļu jaunatnes biedrības nodaļu kori. Pirmais dziedāja Aglonas koris P. Sarkaņa vadībā. Koris bija teicami sagatavots. Sevišķi skaisti skanēja J. Vītola „Gaismas pils”. Tad sekoja Rīgas nodaļas koris ar „Karaļmeitu”. Brīnišķīgs skanējums-skaftītāji bija sajūsmā. Dziesmu atkārtāja. Pēc tam dziedāja „Latvju himnu” — „Mēs gribam būt kungi!”

Trešajā daļā dziedāja visu nodaļu kori. Ļoti labi izskanēja īpatnējā latgaliešu dziesma „Toli dzeivo muna meilo”... Beigās tika izpildīta „Nevis slinkojot un pūstot!”

Vakarā jaunatne ar saviem vadoņiem sapulcējās plašajā ģimnāzijas laukumā un pavadīja laiku pēc senču parauga-rotājās pie ugunskurīem. Latgalē tik skaisti svētki bija pirmo reizi (ja ticam „Latgolas Vordam”). Bet „Katoļu Dzeive” deva tiem šādu novērtējumu: „Visas dziesmas tika nodziedātas teicami, dažas pat mākslinieciski. Labu iespaidu atstāja Aglonas un Rīgas nodaļu kori.”

Otrie LKJB svētki pulcināja jau 56 nodaļu korus ar 3000 dziedātāju. (Pēc O. Rupaņa atmiņām.) Tajos lauku jaunatne cienīgi pierādīja, ka ir jau spējīga atskaņot arī sarežģītus skaņu mākslas darbus un ir gatava turpmāk veidot novada dziesmu svētku kodolu.

1939. gadā svētkos piedalījās 34 nodaļas. Šoreiz tiem bija dots nosaukums „Jaunatnes diena Aglonā”. Svētki Aglonā pulcināja apmēram 80-90 tūkstošus cilvēku. Aizkustinoša bija bīskapa Boļeslava Sloškāna uzruna jaunatnei. Svētkos piedalījās 3000 katoļu jaunatnes biedrības biedru. Tajos pirmo un pēdējo (!) reizi repertuārā bija tikai garīgās dziesmas. Ar svētku programmu var iepazīties, pārļapojojot tā gada „Saulēites” septīto numuru.

Šogad Aglonā atzīmēs pirmo dziesmu svētku sešdesmitgadi. Atceresimies tā laika kultūras darbiniekus-šo svētku iniciatorus un dalībniekus. Ar savu klātbūtni apliecināsim, ka neesam atrievušies no savām saknēm. Ka mūsu esamība un būtība ir jūtama. Kaut vai Aglonā. Apzināta vai vēl tikai pusapzināta. Bet manāmi jūtama.

Voldemārs Romanovskis

(Pēc 30. gadu preses izdevumiem)

NOVADA FOLKLORAS KRĀJĒJI

Gadsimta gaitā mūsu tauta bija pieradināta pie pazemības, beztiesības un pārestības. Un tādēļ gara gaisma bija jāuztur pašam savā sētā. Noderēja vecais un bagātais tautas tradīciju un folkloras pūrs. Pirmās apmācības vadīja māte pie ratiņa. Tālākās gudrības nācās smelt no dzīves. Neatsverams palīgs bija neizsmejamie tautas dziesmu un pasaku krājumi. Tos glabāja tautas atmiņa vai arī tie bija atrodami starp pirmajiem rakstiem. Mūsu novadā deviņpadsmitā gadsimta otrajā pusē un divdesmitā gadsimta sākumā tautas māksla vēl bija pilnā plaukumā.

P. Smeļters jauneklja godūs.

Latgales kultūras vēsturē ienāca tautas dziesminieki Vincents Leika, Jons Seiļš, Ontons Bernāns, Francis Šķesters, Jons Salenīks, Jons Lejāns, Jons Vaikuļš, Spēleite, Andriyvs Skutele, Anele Šņepa, Jons Zeile, Pūrmalīns un citi. Mūsu pirmie atmodas darbinieki labi apzinājās tautas mākslas neapveramo lomu un daudz jo daudzi pievērsās folkloras materiālu vākšanai. Nav saglabājušies ne Trasuna, ne Višņevska tautas dziesmu krājumi. Pīters Smeļters ir vienīgais no pirmajiem latgaļu folkloras krājējiem, kura savākie materiāli ir iespiesti, paglabāti un pieejami pētniekiem.

P. Smeļters ir dzimis 1868. gada 31. oktobrī Varakļānu pagastā. J. Kovaļevska pabalstīts, Smeļters beidza draudzes skolu, tad turpināja mācības Rēzeknes pilsētas skolā. Pašmācības ceļā vairākās vietās nokārtojot eksāmenus, viņš ieguva izglītību, kura atbilda aptiekas mācekļa tiesībām. Viņa pirmais krājums (vērtīgākais) satur 1515 paša uzrakstītu folkloras materiālu. Tas pabeigts 1894. gada 15. augustā

Līvānos, kur Smeļters strādāja par prāvestu. Te iesāks arī otra viņa krājums (liels kases žurnāls), kurā ietilpst 1309 folkloras vienības. Jau 1895. gadā Smeļters sāk nodot Visendorfam pārrakstītās sava pirmā krājuma dziesmas un acina arī citus sūtīt viņam materiālus. Saņemtos folkloras materiālus Smeļters pārrakstīja savā krājumā. Tautas dziesmas viņam sūtīja K. Skrinda, J. Aizpurīns, N. Eidorts (E. Krustāns), A. Ancāns, A. Graudumnieks un A. Dauguļš. 1897. gada 3. decembrī Varakļānos Smeļters pabeidza savu otro krājumu.

1899. gadā Smeļters izdeva pats savu krājumu „Tautas dziesmu, posoku, meikļu un parunu vācēli” (Kā zinātnisks izdevums tas tika atļauts vēl drukas aizlieguma laikā). Pats vācējs nemaz nedomāja nodarboties ar folkloru kā zinātni. Izdodot savu folkloras „vācēli”, viņš pirmām kārtām gribēja lauzt drukas aizliegumu un dot tautai vieglu lasāmvielu.

Folkloras krātuvē pavisam ir 3036 Smeļtera savāktās folkloras vienības. Pārsvārā tās ir tautas dziesmas. Visvairāk - no Līvānu pagasta, Varakļāniem, Sakstagala un

Kārsavas. Kopumā tautas mutvārdu daiļrade ir vākta 26 draudzēs.

Vienlaicīgi ar P. Smeļteri ar folkloras krāšanu nodarbojās arī Felikss Boļeslavs Laizāns (1871.-1931.). Viņš ir bijis tik centīgs un vispusīgs, ka kļuvis par vienu no lielākajiem folkloras krājējiem visā Latvijā. Šim darbam viņš ir veltījis trīsdesmit divus mūža gadus. Pats rosinājis bijis 1894. gads, kad viņš, būdams Pēterpils garīgā semināra audzēknis, vasaras brīvlaikā vāca tautas dziesmas un sūtīja tās Visendorfam.

F. B. Laizāna savākie materiāli publicēti Latvju Dainās. Divdesmit draudzēs sakrātas 2458 tautas dziesmas. 1927. gadā Nikodems Rancāns nodeva Folkloras krātuvē 1365 variantu lielu Laizāna krājumu. Šie materiāli ir paša Laizāna roku pārrakstīti septiņās burtnīcās.

Starptautiskā folkloras festivāla laikā ar aizlūgumu Līvānu baznīcā pieminēsim visus tautas gara mantu krājējus.

Voldemārs Romanovskis
J. Silicka fotoreprodukcija

LATGALEI RAKSTURĪGS PIEMINEKLIS

Pie 57. gada „jubilāriem” pieder arī Bērzgales baznīca, kas ir 240 gadus veca. Šo notikumu atzīmēsīm 16. jūlijā-Škapleru dienā.

Republikas nozīmes arhitektūras piemineklis pieder pie samērā lielām koka pseidobazilikām, kuras raksturīgas Latgalei. Dievnams uzcelts 1751. gadā 17. gadsimtā būvētās baznīcas vietā. Plānā atgādina latīņu krustu: pie ziemeļu un dienvidu nefiem piecirstās nelielas kapelas rada krustojošā vai transepta ilūziju. Blakus baznīcai atrodas zvanu tornis (19. gs.). Par šī pieminekļa arhitektonisko vērtību stāsta rokasgrāmata-ceļvedis „Baltkrievija. Lietuva. Latvija. Igaunija”, kas iznākusi sērijā „Padomju Savienības mākslas pieminekļi”. Maskavas apgāda „Iskusstvo” grāmata iespiesta Leipcīgā.

Patlaban notiek draudzes lietu kārtošana un arī līdzekļu vākšana. Jāsākārto zvanu tornis, jānokrāso fasāde, vietām pielabojams žogs, nepieciešams atjaunot kapu valni. Vārdu sakot, darba pietiek. Vasarā derētu atjaunot ābedārzu, bet, izremontējot kaut vienu istabiņu plebānijā, tur uz laiku varētu izmitināt kādu no mūsu puses nākušu mākslinieku.

V. Radis
Foto-J. Silickis

PROZAS MEISTARS

Šogad 85 gadu jubileja ir Nikolajam Murānam - vienam no izcilākajiem latgaļu stāstniekiem, kurš rakstījis tikai prozu.

Viņa šūpulis kārts 1906.gada 3.janvārī Ludzas apriņķa Naurēnu pagasta Rogovkā. Nikolajs mācījies dažādās skolās Rēzeknē, Ludzā, Pēterpilī, pēc tam strādājis par bankas ierēdni Rīgā un aktīvi līdzdarbojies tādos izdevumos kā rakstu krājumi „Olūts”, laikrakstā „Latgolas Bolss” un citos. Daļa no viņa uzrakstītā un presē izkāsītā iekļauta 1948.gadā Vācijā iznākušajā 150 lappušu plašajā stāstu krājumā „Muna zeme”, kas tagad lasīšanai dabūjams arī pie mums.

Kā atzīmējusi kritika, N. Murāns raksta raiti, ar plašu epika vērienu, vielu prasmīgi iekļaujot kompozīcijā. Viņa daiļdarbos skartā tematika vienmēr svaiga, saturs un mākslinieciskā izveide allaž pārdomāti. Psiholoģisku konfliktu mezglojumi un raksturi tēloti visai veikli un ticami. Vērojot dzīvi, rakstnieks ir daudz mācījies un radoši meklējis. Viņš nav mēģinājis kopēt ne Ādolfu Ersa, ne Alberta Sprūdža, ne viņiem pieslējušās Donata Latkovska manieri, kuri centās mākslīgi pārņemt pilsētas erotiku un citāda veida pikantus momentus uz

lauku dzīvi. Varbūt daļai lasītāju arī patīktu, ja N. Murāns būtu it kā modernāks, tomēr šis autors gāja pretējā virzienā, parādot savus varoņus veselīgā latgaliskā rakursā, diezgan plašā dvēselisko pārdzīvojumu apmēlītādā, kontrastos starp dzīves gaišajām un ēnām pusēm. Un gandrīz vienmēr viņam ir izdevies atrast veselīgu, pozitīvu atrisinājumu.

Galvenais N. Murāna daiļradē, šķiet, ir stāsti par lauku un pilsētas attiecību problēmām, kas ir dvēseliski silti un gaiši, kur autors parādās kā optimists, kas vēlas dzīvi celt, ne ārdīt, kā Latgales kultūras un gara pasaules, reliģiski morālisko vērtību atzinējs un sargātājs. Stāstā „Muzykants nu Dīva vaļas” aizkustinoši un interesanti attēlots kāds mākslinieks. Spēcīgi raksturi iezīmēti stāstā „Īgotnis”. Jaunās sievas dramatiskie pārdzīvojumi pārliecinoši parādīti „Reitā”. Dziļa doma, ka grēks pret zemi ir liels noziegums, atsegta pagārajā „Pusmosa nu Latgolas”.

Īpaši jāpikavējas pie stāsta „Tekles

kundzes atvalynojuoms”. Te silti, neuzkrītoši un pārliecinoši risināta problēma par to, kā radīt dabīgu tiltu starp lauku un pilsētas iedzīvotājiem. No vienas puses autoru nodarbina jautājums, kā izveidot civilizētus lauciniekus, kas labi iederētos arī pilsētas sabiedrībā, no otras - panākt pilsētnieku cieņu pret veselīgām, daudz dabiskākām lauku ierašām un Latgales lauku ļaužu morālajiem uzskatiem. N. Murāns neliek saviem varoņiem īstenot arī tolaik modē bijušo saukli par laimes meklēšanu lauku darbos, neuzstiepj cilvēkiem ar varu palikt par saimnieku vai laukstrādnieku. Bet viņš neliek arī bēgt no zemes, jo uzskata, ka tikpat kā ikvienā pilsētniekā mūsu Latgalē ir vēl palicis kaut kas arī no bijušā laucinieka. Tāpat tas ir arī dabīgs ceļš - atgriezties pie zemes, pie savu tēvu vēstām un tur tad arī mācīties pazīt senču tikumus, atjaunot labākās tradīcijas, atgūt morālu spēku. Vai tas neskan visai aktuāli arī šodien?

Viktors Trojanovskis

N. Murāns

ĪGOTNIS

II.

Tos pašas dienas pīvakarē Styracalmūs ībrauce orsts Kivrāns. Jys ilgi un ļūti ryupeigi izmeklēja Jezupu, seiki izvaicodams kai izacēle slimeiba un kaidas zoles tyka lītotas. Pats pret sovu grybu slymais jovēs īsapaidot nu orsta uzmundrynojošo skota un jymā otkon mūdus zudušos cereibas.

-Voi es dzeivošu, orsta kungs, - jys vaicoja, - kod Kivrāns nūbeidzīs izmeklēšonu un nūmozgojis rūkas, raksteja recepi. Orsts saprūtūši pasmaideja. Jys labi zynoja, kai beja strodojis Jezups, kai tys beja pyulejīs, lai ītkūptu sivas nūlaistū saimnieceibu. Un tikpat labi Kivrāns tagad zynoja, ka nikaidu cereibu uz slymo izavesejošonu nabeja.

-Ar sirds sliminīkim, Mykazān, ir tai, ka tei stojis pukstēt naatkareigi nu myusu grybas. Es tūmār dūmoju, ka dažus gadeņus jys vēļ uzviksīt. Bet taupeit sevi tūmār vajag, Mykazān, - jys breidyņūjūši pībylda, maneidams, ka Jezupa skotā pi jo vordim īsabložmoja lels priks. -Taupeit sevi vajag. Nikaidu uztraukumu, voi saprūtāt. Vadeit sovu saimnieceibu variit, bet strodot gon nā. Vysos lītos mīru un māru. Tys ir tys golvonais.

Pogolmā pi rotim Kivrānu gaideja lļze un jos vaco mote Geļa. Nu kai ir, doktora kungs, - Geļa vaicoja, - vai jys dzeivos? Sokit lyudzu taisneibu - tys mums ļūti nu svora.

-Ja, doktora kungs, - pībolsoja ari lļze, - sokit mums taisneibu. Kai ir ar Jezupa veseleibu?

Kivrāns klusēja. Vaicofoju bolsa izteiksmē jys nasadzērdēja nikaida uztraukuma, nikaidu ryupu, kai tys parosti beja, kod jys apmeklēja cytus pacientum. Obom sīvītem beja vīnāidas palākas acis un vīnāids skots. Jys nūlēme teikt taisneibu.

-Nav nikaidu cereibu, - jys eisi atbīdēja, - slymais var nūmērt kuru kotru breidi, bet var vēļ nūdzeivot dažus mēnešus. Ar Dīvu. Obas sīvītes zeimeigi sasaskateja. Izvadejušas Kivrānu leidz pogolma vortim, jos kai nūrunojušas, klusādams goja uz kaidu nūmoloku vītu Jezupa stodeitā augļu dorzā, kur beja nūvītoti vairoki sūli.

Kū nu tagad dareisim, mot, - lļze apsāzdama dūmeigi vaicoja, - vairok cerēt tai tod nav nūzeimes. Nu Jezupa strodņika vairs nikod nabyus. Kū dareit, mot?

Vecine niceigi parausteja placus. -Kū dareisim, kū dareisim, - jei dusmeigi atkortoja. - vajaga dareit tai, kai es saceju, tod vysš byus labi.

-Bet Jezups vēļ ir dzeivs, - lļze tībylda, - orsts saceja, ka jys vēļ var nūdzeivot dažus mēnešus!

-Nu, un kas par tū? Voi tu dūmoj gaideit, kod Jezups nūmērs. Tod muns prots byus par vālu. Redzi pošā, kaidis tagad laiks. Pēc nedēļas byus pļauņams obūleņš, tod sīns un tod vysš porejais. lļze niko naatbīdēja. Beja kluss un jauks vosoras vokors. Jezupa skaištājā augļu dorzā, pi kura īreikošonas jys beja nūstrodojis vairokus godus, valdeja svātsvineigs klusums, kū tikai portrauce klusa dzaguzes kyukošona tyvejā mežā un gona stabulēšona azara krostā.

Maņ teiri kauns, mot, īsadūmojūt, kai mes izaturam pret Jezupu, - lļze īsarunoja beidzūt, - jys vysu sovu dvēseli, sovu jauneibas sporu, vysu sovu spēku ir zidojīs Styracalmim. Golu golā, vysš, kū mes te radzam, ir jo rūku dorbs. Voi atcerīs, kas te beja, kod jys atnoce - akminim pīborsteita zeme, vaco ustoba un mes obas. Bet tagad...

Vacos Geļas šaurajos lyupos pasarodeja nirdzeigs smāids. - Nasoc nu, meit, vēļ raudot par sovu Jezupeņu, kas vorgoj pats un citim tik vorgot, - jei sausi saceja. - Nivīns jū jau nādzan nu Styracalmim, te noks tikai jauns īgotnis, kas strodos jo dorbu. Un tys ir vysš.

-Ja, noks vīns cyts, kas strodos Jezupa dorbu un pļaus tū, kū Jezups beja beja sējis.

Geļa otkon niceigi parausteja placus.

-Kaidam tak jopļauņ, meit.

lļze strauji pīsacēle.

-Cik mes asom nakrītinas, mot, - jei īsasauce, - voi nabyutu symtkort lobok, jo mes saleigtu kolpu, kai darejom tū pavasaři, voi kaidu deputatnīku. Bet tai, kai tu dūmoj, lai es veiram vēļ dzeivam asūt ļautūs cytam, kas teikoj pēc Jezupa monta... Maņ kauns pošai par sevi un par tevi, mot.

-Puiss moksoj lelu naudu, bet deputatnīks divreiz vairok, skāņēja Geļas strupa un osa atbīdē, bet kur mes lai jamam naudu - voi tei nav izgojuse tam pošam Jezupam par zolem, par orstīm, par slimineicu. Bez

tam vysa tei monta napīdar jys Jezupam, bet gon maņ un tev, jo mes asom te saimnieceis, un varom te reikoētīs, kai mums pateik.

-Bet vysu tū Jezups ir īgīvis, ar sovīm svīdrim, ar sovu naatlaideibu, ar sovu dzeiveibu, mot.

Vaco Geļa klusēja. Jei vysumā nasaprota, dēļ ko meita vylcynoņās paklauseit jos padūmam un pījimt Styracalmūs Odumānu Meikulu, kas beja strodeigs un korteigs puiss. Sokumā jys byutu kolps bez olgas, bet vālok - pēc Jezupa novel - lļzes veirs. Voi taidas lītas nav nūtykušas un nanūtiiks? Laiks nastov uz vītas, raug cik brangs šūgod pasadeve obuls, kultivātos pļovas jau tagad tikpat kai gaideit gaida pļauņammašinu. Styras veirīša rūkas vajadzeigas vysur. Geļa klusēbā tikai bādojos, voi tik Odumānu Meikuls vīns pats spēš vysu veikt. Taidu kaidis beja Jezups nava daudz. Tys jau kotru dorbu padareja smīadmis - vīnolga voi tys beja vīgls voi smogs. Na par vēļti vīsi, kas pazyna Mukazānu, saukoja tū par styprinīku.

-Reit ir tērgs, meit, - Geļa saceja, - es paziņošu Meikulam, lai ys atbrauc pi mums ar sovu kryštāvu: Saleigsim un tod vysš byus labi. Voi nav tai. meit?

lļze klusēja. Jei beja uzskuse šū sarunu ar moti tikai todel, lai atfaisnotu sevi tos acīs. Paīseibā lļzei beja gluži vīnolga, kaidis liktiņš ari napīmaklātu veiru. Jei nikod nabeja mīļojuse Jezupu. Odumānu Meikuls turpretim ļai patyka gluži labi.

-Dori kai gribi, mot, - jei pīkryta, - tik vīnu es tev soku. Koleidz Meikuls te pornoks, es Jezupam sovas acis narodeišu. Lai jū kūp, kas grib.

Pasagrīzuse, lļze otrīm sūļin goja atpakaļ uz pogolmu. Vaco Geļa, kas kaidu breiteņu gribēja palikt dorzā, lai nūskaitētu vokora lyugšonas, dūmeigu skotu pavadeja meitu. Nasaraugūt uz sovīm trejdsdesmit pīcim godim, lļze goja otri un vīgli, kai jaunive. Geļa dūmoja, ka Odumānu Meikuls nagaideis vys Jezupa novel.

-Nu un kas par tū. Ka tik mojos byus lobs strodņiks, - jei sprīde, gon jī obi kaidreiz izalyugs bazneicas un Dīva svēteibu.

Un vandskrysteuse Geļa soce skaitēit sovas vokora lyugšonas.

ŽURNĀLISTS, PEDAGOGS

Mūsu gadsimta 20. un 30. gadu žurnālistikā Latvijā redzamu vietu citu vidū ieņem arī Pīters Baško, kuram nesen apritēja deviņdesmit.

Viņš ir dzimis 1901. gada 24. janvārī Jasmuižas pagasta Lielā Bašku ciemā zemnieka ģimenē. No 1921. līdz 1925. gadam P. Baško studēja Latvijas universitātē pedagogiju. Vēlāk strādāja dažādās vietās par skolotāju, bija pamatskolu pārzinis, skolu inspektors Jēkabpilī. Publicēties sācis 1920. gadā „Latgalīti”, tad „Reitā”, „Jaunajā Straumē”, „Straumē”, „Sējējā”, savus sacerējumus parakstot ar pseidonīmiem Ondžu Pīters un P. Ondžs. Galvenokārt viņu nodarbināja pedagogijas un vēstures jautājumi. Kad 1923. gadā sāk iznākt viens no tā saucamajiem strādnieku izdevumiem - visai pazīstamais literāri sabiedriskais žurnāls „Reits”, redakcijas kolēģijas locekļu vidū blakus Jāņa Raiņa, Vincas Barkāna, Jāņa Opyncāna vārdiem stāv arī Pīters Baško. Diemžēl iznāk tikai trīs šī mērenā Latgales sociāldemokrātu žurnāla numuri. Toties 1925. gadā nāk klajā neliels rakstu krājums dialektā „Sējējs”, ko izdod jau pats P. Baško, publicējot tajā arī kādu savu plašāku apcerējumu - „Izejējumi latgalīšu rakstnieceibas vēsturē”. Viņš ir skolas grāmatu autors, sastādījis „Latvīšu volūdas gramatiku latgalīšim” (1. un 2. daļu), kas iznāca 1929. gadā, kā arī tulkojis D. Djuī „Škola un sabiedrība”.

1940. gadā atšķirībā no daudziem saviem līdzinājiem domu biedriem Pīters Baško pieslējās okupācijas režīmam. Lielā Tēvijas kara laikā viņš cīnījās Padomju Armijas rindās. No 1956. gada P. Baško strādāja par Latvijas Valsts universitātes bibliotēkas direktoru, nododams jaunajai paaudzei savas bagātīgās zināšanas. 1962. gadā viņš aizgāja pensijā.

IECIENĪTA VIETA

Vairāk nekā gadu, nu jau četras reizes nedēļā, savas durvis laipni ver Rēzeknes kultūrvēstures muzeja latgaļu literatūras lasītava. Te interesentu zinātniski pētnieciskajiem nolūkiem vai vienkārši palasīšanai glabājas daudzi latgaliešu laikraksti, žurnāli, grāmatas no muzeja fondiem, ārzemēs pēckara gados iznākušās un arī tagad izdodamās grāmatas un periodika, kā arī dāvinājumi.

Šajā ziņā lasītavai savu palīdzību snieguši daudzi: pazīstamā izdevēja un literāta V. Loča brāļadēls Pēteris, izdevēja E. Kozlovska dēls Eduards, jēkabpilietis L. Ertis, profesors H. Strods, Rēzeknes latgaliešu kultūras biedrība un tās priekšsēdis P. Keišs, Latgales Kultūras centra izdevniecība un tās direktors J. Elksnis, Latvijas Mākslinieku savienības Latgales organizācija, Rēzeknes Jēzus Sirds baznīca, Ciblas draudze un citi. Starp piecsimt viesiem, kas šajā laikā visbiežāk apmeklējuši šo kluso stūrīti, var minēt B. Lagzdiņu, J. Laizānu, S. Ciprusi, K. Arbidāni, no Rēzeknes, A. Babri, V. Čepeli no Maltas, A. Piļpuku no Dekšāres, J. Silkānu no Ludzas rajona, M. Grahojsku no Jēkabpils, D. Jermoloviču no Madonas, R. Cibuli no Balviem, S. Zepu no Barkavas, J. Gekišu no Krāslavas. Dažādas ir apmeklētāju intereses. O. Kravalis no Daugavpils atbraucis palasīt latgaliešu lugas, O. Slišāns no Balvu rajona interesējas par Latgales vēsturi, kultūru, valodu. Bet visbiežāk gan laikam tiek ļauts par daudzajiem mūsu atmodas darbiniekiem un literātiem.

Par lasītavas atvēršanu padzirdūši un te jau pabijuši arī tālāki ciemiņi - gan G. Vucina, J. Brolišs, P. Valters no Rīgas, I. Bernāne no Liepājas, E. Tabore no Valmieras, gan D. Selecka no Pleskavas. Iegriežas arī ievērojamāki cilvēki. Apmeklētāju žurnālā parakstījušies, piemēram, Ilona Salceviča, Anta Rugāte un Jānis Streičs no Rīgas, vēsturnieks S. Zeimāns no Ļeņingradas, gan arī pavisam tāli ciemiņi - Janīna Bukša no Stokholmas un pat Joņš Gorsvāns no Kalifornijas. Pēdējais, starp citu, īsi un precīzi raksturojis daudzu lasītāju ierašanās mērķi: baudīt! Bieži te iegriežas arī kolektīvi apmeklētāji - kultūras un izglītības darbinieki, dažādu kursu, konkursu dalībnieki, veselām grupām vai pat klasēm nāk un brauc skolēni un studenti. Pēc ārzemēs izdotajām grāmatām ierodas no Latgales skolām, bibliotēkām, muzejēm, klubiem. Un visus it laipni allaž sagaida viesmīlīgā šīs iestādes saimniece. Vanda Ančupāne.

Viktors Trojanovskis

Ar asu prātu

RAJONA SKOLENU SNIEGUMS REPUBLIKĀNISKAJĀS MACĪBU PRIEKSMETU OLIMPIĀDĒS (1991. gads)

Informātikā

Atzinības raksts — Jānim Brokānam (Preiļu 1. vidusskolas 12. klase, skolotājs Jānis Eglītis);

Matemātikā

1. vieta — Jānim Brokānam (Preiļu 1. vidusskolas 12. klase, skolotāja Lūcija Ondzule);

3. vieta — Pēterim Sērmajam (Preiļu 1. vidusskolas 12. klase, skolotāja Lūcija Ondzule);

Atzinības raksts — Mārtiņam Ertam (Preiļu 1. vidusskolas 9. klase, skolotāja Anna Leonova);

Preiļu 1. vidusskolai piešķirts 2. pakāpes diploms matemātikā.

Fizikā

2. vieta — Jānim Brokānam (Preiļu 1. vidusskolas 12. klase, skolotāja Eleonora Bleive).

RAJONA SKOLENU SNIEGUMS LATGALES NOVAJAS MACĪBU PRIEKSMETU OLIMPIĀDĒS

Angļu valodā

2. vieta — Līgai Baufalet (Līvānu 1. vidusskolas 8. klase, skolotāja Anita Reitere);

2. vieta — Aināram Brencim (Līvānu 1. vidusskolas 8. klase, skolotāja Anita Reitere);

Atzinības raksts — Līgai Patmalniecei (Preiļu 1. vidusskolas 8. klase, skolotāja Inese Lakševica);

Vācu valodā

1. vieta — Lidijai Buginai (Jaunsilvas deviņgadīgās skolas 8. klase, skolotāja Emilija Ručevska);

2. vieta — Marutai Anspokai (Līvānu 1. vidusskolas 10. klase, skolotāja Biruta Jauja);

Latviešu valodā

1. vieta — Ingunai Vucānei (Preiļu 1. vidusskolas 12. klase, skolotājas Lūcija Uzuliņa, Skaidrite Bērzi-

ņa);

2. vieta — Jānim Brokānam (Preiļu 1. vidusskolas 12. klase, skolotājas Lūcija Uzuliņa, Skaidrite Bērziņa);

3. vieta — Andrai Vaivodei (Līvānu 1. vidusskolas 12. klase, skolotāja Maija Kručiņa);

3. vieta — Raimondam Krasinskim (Līvānu 1. vidusskolas 11. klase, skolotāja Maija Kručiņa);

3. vieta — Valdim Vaivodam (Vārkavas vidusskolas 12. klase, skolotāja Janīna Vilmāne);

Krievu valodā

2. vieta — Innai Sadovskai (Līvānu 2. vidusskolas 11. klase, skolotājs Igors Antonovs);

2. vieta — Zannai Lavručenokai (Līvānu 2. vidusskolas 11. klase, skolotājs Igors Antonovs);

2. vieta — Ruslanam Kuzminam (Līvānu 2. vidusskolas 11. klase, skolotājs Igors Antonovs).

Aug Māras zemes saimnieces

Laikraksta iepriekšējā numurā stāstījām, kā noritēja rajona čaklāko un izveicīgāko meiteņu konkurss. Sodien aicinām ielūkoties fotogrāfijās, kur redzams, kā notiek ziedu pušķu kārtšanas konkurss, un kur redzamas pašas uzvarētājas. (No labās puses, pa klašu grupām): 1. vietas ieguvēja Nadja Sokolova un Ingunā Onskule, 2. vietas ieguvēja Liene Leitāne un Janīna Kiseliņa, 3. vietas ieguvēja Natālija Lavručenoka un Arnita Budencova.

S. Sodoņikova foto

„Pasaciņā“ dara tā!

Preiļu pilsētas bērnudārza «Pasaciņa» pedagogu kolektīvs, analizējot pedagoģiskā darba pieredzi, nemīlīgi meklē jaunas darba formas darbam ar pirmsskolas vecuma bērniem, pamatā liekot šī vecuma psiholoģiskās īpatnības un individuālo pieeju.

Aizvadītajā mācību gadā viss bērnudārza pedagogu kolektīvs nopietni strādāja pie rotaļu metodes un teātralizētās darbības bērnu apmācībā, rotaļu procesa organizēšanā un vadīšanā. Rezultātā mācību gadu noslēdzām ar audzinātāju, bērnu un bērnu vecāku darināto leļļu teātra personāžu bagātīgu izstādi. Mācību gada laikā tie, audzinātāju un pašu bērnu vadīti, ir sagādājuši daudz emocionālu pārdzīvojumu leļļu teātra izrades «Kamolīts tecētājs», «Ugunsdvēselīte», «Dziesmiņa par pieklājību», «Rācenis», kā arī pašu bērnu radītos sižetus.

Uzsākts daudzpusīgs darbs bērnu fiziskajā attīstībā, kur liela uzmanība tiek veltīta koriģējošai vingrošanai un ritmikas nodar-

bībām. Vasarā ielānots vienas grupas telpas pārveidot par bērnudārza sporta kompleksu, lai ar pilnu atdevi fiziskās audzināšanas Reginas Cīvkules vadībā varētu uzsākt jauno mācību gadu.

Ļoti daudzi krievu tautības vecāki izteikuši vēlēšanos mācīt bērniem valsts — latviešu — valodu. No pieredzes varam droši teikt, ka pirmsskolas vecums ir ļoti pateicīgs valodu apguvei, protams, ja apmācības process tiek veiksmīgi, regulāri un mērķtiecīgi virzīts. Līdz šim pēc vecāku vēlēšanās vairāki krievu tautības bērni latviešu valodu veiksmīgi apguvuši, mācoties grupās ar latviešu valodas apmācību.

Nemot vērā vecāku izteikto vēlēšanos, nākošajam mācību gadam komplektējam eksperimentālo grupu ar padziļinātu latviešu valodas apmācību krievu tautības bērniem — ar mērķi, lai, aizejot uz skolu, bērni saprastu un ar vienaudžiem varētu sarunāties latviešu valodā.

Grupā uzņemsim bērnus vecumā no 2 līdz 3 gadiem. Ar viņiem strādās ieinteresēti un zi-

noši pedagogi. Pārējās grupās ar krievu valodas apmācību latviešu valodas nodarbības notiks divas reizes nedēļā. Ja kādu no jums, cienījamie vecāki, šis jaunums būs ieinteresējis, sīkāk informāciju līdz šī gada jūlijam vidum jūs varat saņemt pie bērnudārza vadītājas personīgi vai pa tālruni.

Gribu vēl piebilst, ja kādai māmiņai apstākļi sagādājušies tā, ka nav kas nodarbojas ar jūsu bērnu, kuram vēl tikai 1,5 gadi, neatteiksim savu palīdzību. Bet labāk — paņemiet savu mazuli pie rokas un atnāciet paskatīties, kā dzīvo un ko dara bērni «Pasaciņā».

J. SVALBE,

Preiļu pilsētas bērnudārza «Pasaciņa» vadītāja

Būs LOTOSI

Ar Rīgas Jaunatnes darba centra un LJPS rajona organizācijas palīdzību šovasar tika izveidotas 9 skolēnu darba un atpūtas

(LOTOS) vienības. 4 no tām — Preiļu 1. vidusskolā, 3 — Līvānu 2. vidusskolā un 2 — Līvānu 1. vidusskolā.

Skolēnus ar darbu nodrošināt apņēmies K. Marksa kolhozs,

saimniecības «Jersika» un «Rožupe» un Preiļu komunālās saimniecības dienests.

Visās minētajās darba vietās skolēni sāks strādāt jau šomēnes.

S. J.

abc RAJONA SKOLĀS

Aguldes lauksaimniecības skolā notikusi aršanas sacensības, kurās piedalījās republikas lauksaimniecības ardskolu audzēkņi. No Jaunaglonas lauksaimniecības skolas šajās sacensībās piedalījās Andris Ozoliņš un Genādijs Šerbakovs. (Viņus gatavoja meistars Veldis Leimanis). 20 dalībnieku konkurence jaunaglonieši savai skolai izveidoja 11. vietu.

Aglonas internātskolā sākusi iznākt savas avīzes un izveidota pati sava — skolas — televīzija. Par avīzes «Gaitenis» iznākšanu rūpējas 11. klases audzēkne Inta Bofore. 40 eksemplāru liela tirāža tiek stāstīta par daudz ko daudz kur. (Kā informēja lasītāji — sākot no skolas ziņām un beidzot ar jaunumiem Āfrikas valstīs). Savukārt televīzija vienreiz nedēļā vēsta par skolas aktualitātem un rāda arī pa kādai filmai. Šajā jomā specializējusies 11. klases puīši Arvids Lukjanovs, Ains Gulbis un Juris Belevičs.

Šim novitātem skola rāsties un arī tiri tehniski pastāvēt palīdz pedagogi — Raimonds Macāns, Artūrs Leonovičs un Andris Puzo.

Vārkavas vidusskolā, mācību gadu noslēdzot, organizēts kopīgs skolēnu, skolotāju un vecāku pasākums, kurā uzstājas skolas pasārbnieki, lika lasīt literāru jaunrades darbi. Skolotāja Valentīna Natālija bija organizējusi dažādu pulciņu

darbu izstādi. Notika arī sarīkojumu deju konkurss. 2.—4. klašu grupā prasmīgākais deju pāris bija Egita Kancāne un Mārtiņš Pastars, 6.—8. klašu grupā — Laura Volonte un Arnis Vilcāns. (Viņu deju skolotāja — Janīna Vaivode).

Salas deviņgadīgajā skolā notikušajam jautras Putnu dienas. Pasākuma laikā daudz dziedāts par putniem, dejots, minēts mīklis, teikts ticējumu un iets «putnu» rotāļos. Skolēni šai dienai par godu bija atnesuši uz skolu pašdarinātus putnu būriņus un... cepures. Cepuru konkursā uzvarēja devītklasniece Rasma Brūvere. Viņai bija viskrāsīgākā un vislielākā (pusotra metra diametrā) cepure.

7.—9. klašu meitenes piedalījās improvizētā dziedātāju konkursā (katra atdarināja savu iemīļoto dziedātāju). «Lakstīgalu festivālā» uzvarēja 7. klases skolniece Svetlana Mitrošenko un viņas «Sandra». Skatītāju nedalītu atzinību izpelnījās arī septītklasniece Benīta Romanovskas «dziedātā» Lambada.

Skolas un ģimenes diena notika Ardasvas deviņgadīgajā skolā. Šai dienā skolā viesojās vecāki. Notika pulciņu «Saimniecība» (vada Jefrosinija Leonoviča) un kokapstrādes pulciņa (vada Jānis Kokins) darbu izstāde. Tā bija arī metodiskā darba diena skolotājiem, kad viņi stāstīja par savu darba pieredzi un problēmām (skolotāji Jefrosinija Leonoviča, Valentīna Čiša, Arnolds Leonovičs). Notika arī metodisko materiālu izstāde.

Tika apspriesti plāni nākamajam mācību gadam. Zīmēšanas pulciņa (vada Tatjana Volkova) noformētajā zālē notika pašdarbības kolektīvu koncerts (kolektīvu vadītājas Līgita Rubīne un Valentīna Latkovska). Tika izteikta pateicība vecākiem, kas aktīvi sadarbojas ar skolu, labi audzina savus bērnus.

Preiļu 1. vidusskolas skolēniem un skolotājiem 2. un 3. stundas un uz stundu šogad nebūt nebija zvans tā parastajā izpratnē. Tā bija jauka mūzika, kas pēc zināmiem starplaikiem tika translēta skolas klasēs un gaitēnos.

Preiļu 1. vidusskola mācību gada noslēgumā iesākās kā eksperiments. Proti, koptāldā pusdienas ēda skolēni tikai līdz 9. klasei. Vidusskolēniem darbojās buفته.

Preiļu 1. vidusskolā informātikas un skaitļošanas tehnikas kabinets ir papildinājis ar 11 amerikāņu IBM kompjūteriem. Šādu komplektu saņēma viena skola katrā Latvijas novadā. Priešējiem tas tika piešķirts par rezultātiem informātikas olimpiādēs un izstrādēm — mācību programmām, testiem, — kuras šai skolā tapušas, sadarbojoties skolēniem un skolotājiem. Jaunā aparatūra paver ļoti plašas iespējas. Tā tiks izmantota, veidojot skolēnu psiholoģiskās izpētes centru. Skolēni varēs apgūt darba iemaņas ar visjaunākajam programām. Kompjūteri noderēs arī skolas uzskaitē un grāmatvedībā. Pie jaunās tehnikas veiksmīgākajiem apguvējiem informātikas pasniezējs Jānis Eglītis min savus audzēkņus Mārtiņu Ertu, Arni Šņepstu, Aldi Buku, Daini Sondoru.

Savdabīgs visu Latgales vidusskolu audzēkņu salidojums noticis Rēzeknē. To or-

ganizēja Latgales studentu centrs ar nolūku tuvināt un saliedēt Latgales jaunatni. Notika viktorīnas, konkursi, monologi un dialogi, dziesmas un dejas. Zēl, ka no mūsu rajona šai pasākumā piedalījās tikai divu vidusskolu komandas — no Aglonas un no Rudzātiem.

Aglonas vidusskola tika atnīta par labāko mūsu rajonā un kopvērtējumā — pārējo Latgales skolu konkurencē — ierindojās 4. vietā.

Latgales studentu centra organizēts, notiek konkurss Latgales skolu jauniešiem «Moras zeme». (Konkursa jautājumi tiek publicēti arī mūsu laikrakstā). Atbildes uz 2. kārtas jautājumiem vēl nav izvērtētas, bet 1. kārtas uzvarētāji jau zināmi. Patīkami, ka konkursā iesaistījušies arī jaunieši no mūsu rajona. Vēl patīkamāk tas, ka starp viņiem ir uzvarētāji: 5.—9. klašu grupā — Aigars Golubovs, Kristīne Valicka, Arnita Bulmeistare, Zane Ivanovska, 10.—12. klašu grupā — Anita Vaivode.

Konkursa organizatori lūdz atgādināt, ka atbildes uz katras kārtas jautājumiem drīkst sūtīt tik ilgi, kamēr tās nav darītas zināmas presē vai radio un, ka konkursā drīkst iesaistīties arī tie, kas nav piedalījušies iepriekšējā kārtā. 3. kārtas jautājumi tiksot paziņoti augusta beigās vai septembra sākumā, taču pārsteiguma balvas 1. kārtas uzvarētājiem tiksot izsūtītas nekavējoties. Būtiska šķiet arī informācija, ka šo konkursu sponsorē republikas Izglītības ministrija, un konkursa noslēgumā tā veiksmīgākie un zinošākie dalībnieki saņems lielsku dāvanu — ceļojumu uz ārzemēm. (Kā iespējamās ārzemes lika minēta Francija, Vācija un citas tikpat interesantas zemes).

Informāciju apkopēja Silviņa IOKSTE

Latvieši A. Solženicina grāmatā „Gulaga arhipelags“

1973. gadā pasauli pārsteidza krievu valodā iznākusi A. Solženicina grāmatā „Gulaga arhipelags“. Tajā vairākas vietas minēti latvieši. Un proti:

Latvieši — revolūcijas vecmātes (akušieres), kādreizējais čeka murgurkauls un lepnums (83. un 84. lappuse);

latviešu strēlnieki — visuzticamākie durkļi revolūcijas pirmajos gados (253. lappuse);

čekijs M. Lācis (Sudrabs) 1920. gadā Maskavā esot publicējis grāmatu „Divi gadi iekšējā frontē“, kurā teikts, ka tikai pusotras gada laikā (1918.—1919. gada puse) Krievijas centrālajos apgabalos čeka bez tiesas nošāvis 8389 cilvēkus. — A. Solženicins šo skaitli apstrid, apgalvojot, ka apšāusana bijusi daudz plašākas apmēros (306. lappuse). Turpat ievērojams čekijs esot rakstījis par maziniekiem: „Tādi ļaudis mums ir liels traucējums. Tamdēļ arī mēs tos hōvācam no ceļa, lai nemaisās pa kājām... Mēs viņus sēdinām pieticīgā vietīņā, Butirku cietumā, un liekām tiem pasēdēt, kamēr beigsies darba ciņa ar kapitālu“ (43. lappuse).

Sarkanā terora instrukcijā čekists M. Lācis ap 1920. gadu rakstījis: „Izmeklēšanā nemeklējiet materiālus un pierādījumus tam, ka apsūdzētais vārdos vai

darbos bija pret padomju varu. Pirmais jautājums: kādai šķirai viņš pieder, kāda ir viņa izcelsme, izglītība, audzināšana. Sim jautājumam tad arī jāizšķir apsūdzēta liktenis“ (107. lappuse).

Latvietis Dukes, Lubjanka ciema priekšnieks, 1925. gadā no kameras uz atējas vietu esot aizmatiem vilcis divas apcietinātās meitenes tikai tādēļ, ka kamerā dziedājušas par pavasari un ceļiem (464. lappuse).

Vēlāk, spiegu mēnijas laikā 1937. gadā latviešu strēlnieki visnotaļ bāzti cietumos, apvainojot spiegošanā. So akciju A. Solženicins izskaidro ar Staļina ieskatu, ka labāk cietumā sapūdtēt devīņdesmit deviņus nevainīgus, nekā jāut izsprukt brīvībā vienam patiesam istam spiegam (253. lappuse).

1937.—1938. gados tās pašas spiegošanas mēnijas dēļ Ļeņingradā esot slēgti Hercena institūta latviešu nodaļa, latviešu kultūras nams, latviešu avīzes, izstūpti tie buržuāziskās Latvijas komunisti, kurus 1921. gadā iemainījuši krievi (84. lappuse).

B. BRĪSKA

(No grāmatas „Latgola — muna Tāvzeme“)

Panākumi un grūtības šahā

Kā katru gadu, arī šogad maijā Preiļos notika Latgales rajonu draudzības kausa izcīņas sacensības šahā.

Pirmo vietu (izlozē) izcīnīja Jēkabpils rajona komanda. Tai visi rādītāji bija tādi paši kā sacensību saimniekam — Preiļu rajona komandai.

Uzvarētāji pie galdiņiem sekojoši: pie 1. galdiņa uzvarēja Aivars Kalpars no Jēkabpils rajona komandas, pie 2. galdiņa — Valērijs Vinogradovs no Ludzas rajona komandas, pie 3. galdiņa — Armands Buks no Jēkabpils rajona komandas. Pie sieviešu galdiņa uzvarēja Valērija Skrimble.

Noslēgumā notika ātrspēles turnīrs. Trīs labākie spēlētāji ir: Jānis Rudzāts no Preiļu rajona komandas (1. vieta), Armands Buks (2. vieta) un Aivars Kalpars (3. vieta).

Interesanti noritēja atpūtas va-

kars. Tika pārrunāts arī par šaha spēli rajonos. Mūsu rajonā vairs nav tik aktīvas darbības šahā, kā tas bija agrāk. Šahu vēl spēlē Livānu pusē, kur sacensības organizē sporta klubs „Līvāni“. Preiļos šahu nespēlējam, lai gan varētu organizēt pilsētas čempionātu, iestāžu, organizāciju un uzņēmumu komandu čempionātu. Bija doma izveidot Preiļos šaha un dambretes klubu. Domājams, turp labprāt nāktu šīs interesantās spēles mācīties skolēni, jaunieši. Taču doma palika tikai doma, kad no rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieka darba aizgāja M. Mihailovs un no FK un SK priekšsēdētāja vietas tika atstādīnāts P. Zdanovskis.

Mēs labprāt nodarbotos ar bērniem, tikai vajag atrast telpas un iespēju. Ļoti ceram, ka palīdzēs FZ un SK, LSB „Vārpas“ sporta klubs „Cerība“.

V. SKRIMBLE

Derīgi padomi

Jūnijā, kad augļu koki noziedējuši un aizmetušies augļi zirņi vai maize rieksta lielumā, ir derīgi tos apmīgot ar kalcija arsenātu vai Parizes zaļumu, jo šajā stāvoklī uz tiem oļiņas dēj lapu tiņēja tauriņš, kura kāpuri iegrāuzas augļos. Parasti šīs vielas lieto kopā ar Bordo šķidrumu, kas ierobežo dažādas sēnišu slimības, galvenokārt kraupi. Reizē jāapmīgo arī ķirši un plūmeņi. Kiršu jaunās audzes cieš no sclerotinia cinerea sēnītes, — vasu gatolnītes dzeltē un nokalst, saslimušas pirms miglošanas jānogriež un jāsadedzina. Erkskogas ik pēc desmit divpadsmit dienām apmīgo ar veļas sodu, uz 10 litriem lietojot 40 gramus, vai kazerānu — uz 10 litriem trīs gramus, 25 gramus un 50 gramus veļas sodas, arvien zaļo ziepju, 20 gramus kazeina un pieci gramus smirdspirta. Sādu spirtu (ozamo) plaši pielieto Igaunijā un uzskata par drošu līdzekli pret sēnišu slimībām.

Mēneša sākumā jāstāda tomāti un jāsej gurķi, jo ap šo laiku izbēdzas salnas, jāturpina galviņkāpostu, lopbarības biešu un kāļu stādīšana laukā. Mēneša vidū var sēt dārza zirņus, redīsus, rutkus,

salātus un rāceņug. Zemenēm ziedu laikā nolasa smecernieka ievainotos ziedus, bet, kad sāk ieņākties ogas, dobs der apliet ar šķidriem mēsliem un apliet ar salmu kaišiem vai plūksnām, lai lietus laikā ogas neaptāšķīn ar zemi. Rindu starpas sētiem vai stādītiem dārzeņiem jāizjirdina ik pēc divām nedēļām, biežāk sadīgušie jāizretina. Sajā laikā augiem jānodrošina virsmēlojums — Cīles vai kaļķu salpetris. Sausā laikā der apliet.

Mēneša sākumā jāizstāda visu lecektis audzēto puķu dēsti, podos audzētie jāpieradina pie āra gaisa. Rozes der pārklāt ar satrudējušiem mēsliem vai lapām, iepriekš apliejojot ar viru un mākslīgo mēslu atšķaidījumu. Jāizmanto šajā mēnesī ziedošās ziemciešu puķes — lupīnes, sviestenes, krizantēmas, zobenlīlijas, sarkanās magones un citas, bet mēneša otrajā pusē laukā gaisā jāiznes tādas dekoratīvās istabas puķes, kā acālijas, arālijas, dracenas, mirtes, lauri, acaukārijas un citas, lai labāk attīstās un norūdās. Sākumā novieto ēnā, bet pēc astoņām desmit dienām izliek saulainā vietā.

«Dārzkopības žurnāls»

OTRDIENA, 4. JONIJS

TV RĪGA

17.00 — «Diena pasaulē». CNN ziņu apskats. 18.00 — «Sodiens». 18.05 — Dokumentālā filma «Māja lielceļa malā». 18.25 — Kinožurnāls «Pastarītis». 18.35 — «Ukraina. Maijs — 91.». «Stepans Hmara». 19.35 — «Arēna». 19.50 — «Lūdzu vārdul». 20.00 — «Sodiens». 20.10 — Sports. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Ekrāns bērniem». Multikoncerts «Sports, sports...» 20.40 — «Latvijas Republikas Augstākajā Padomē» (krievu val.). 20.50 — «Sodiens» (krievu val.). 21.00 — «Zaļais ceļš». 21.35 — «Daugavija Austrālijā». 22.00 — «Panorāma». 22.20 — «Gads mājās un pasaulē». Keramīke V. Jātniece. 22.40 — Mazpazīstamo rokgrupu festivāls.

MASKAVAS I PROGRAMMA

17.35 — «Cernobīlas problēmas». 18.05 — Multiplikācijas filma. 18.15 — «Cīvēks un likums». 19.30 — Mākslas filma «Akcija». 21.00 — «Laiks». 21.45 — M. Gaspars. «Valsts — tas esmu es». Ungārijas TV uzveduma pirmizrāde. 23.15 — «Muzikālā prognoze». 24.00 — «TZD».

MASKAVAS II PROGRAMMA

17.00 — «Iepazīt vienam otru». 17.50 — «Kamera pēta pagātni». «Staļina roka». I. daļa. 18.45 — «Krievijas parlamenta vēstnesis». 19.00 — Ritmiskā vingrošana. 19.30 — TV apraksts «Pasmelt no svētās akas». 20.00 — «Vēstis». 20.15 — «Labu nakti, mazuļi!». 20.30 — Francijas atklātais čempionāts tenisā. 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Kolāža». 21.50 — «Krievijas prezidenta vēlēšanas gaidot». 23.00 — «Vēstis». 23.15 — «Dzejas teātris». A. Demidova. 0.05 — PSRS čempionāts ūdenspolo. Superfināls.

TRESDIENA, 5. JONIJS

TV RĪGA

9.05 — «Zaļais ceļš». 9.40 — Ungārijas mākslas filma «Notikums Zogu ielā». 17.00 — «Diena pasaulē». CNN ziņu apskats. 18.00 — «Sodiens». 18.05 — Isifilma «Brīvība». 18.30 — Multiplikācijas filma no cikla «Par diviem suņiem». «Multiplikācijas noslēgums». 19.00 — «TV pastāvīgā komisija». 19.50 — Par zemes reformu. 20.00 — «Sodiens». 20.10 — Sports. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Ekrāns bērniem». 20.40 — «Latvijas Republikas Augstākajā Padomē» (krievu val.). 20.50 — «Sodiens» (krievu val.). 21.00 — «Vizīte». 21.45 — Dejo Z. Ersa un A. Leimāns. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — «Lai likten's gara svētīts». «Mūzikas Akadēmijas absolventi».

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.00 — «Lietišķais kurjers». 9.15 — «Folkloras svētki». 9.45 — TV mākslas filma «Mūžīgais vīrs». 2. sērija. 11.00 — «Kopā ar čempioniem». 11.15 — «Bērnu mūzikas klubs». 12.00 — «TZD». 12.15 — «Valsts — tas esmu es». TV uzvedums. 15.00 — «TZD». 15.15 — TV mākslas filma «Izmeklēšanu sākti!». 2. filmas «Ap-melojums» I. sērija. 16.20 — «Mūzikas dārgumu krātuve». L. Bēthovens. Sonāte Nr. 7 do minorā vijolei un klavierēm. 16.50 — «Stunda bērniem». 17.50 — «...Līdz sešpadsmit un vecākiem». 18.30 — «Meridiāns». 18.45 — «...Līdz sešpadsmit un vecākiem» turpinājums. 19.35 — Koncerts. 20.00 — «Kas ir kas?». 21.00 — «Laiks». 21.45 — Mākslas filma «Dārgs priekš». 23.10 — «Grāmatu pasaule». 0.40 — «TZD».

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.20 — «Filma bērniem». «Vecās pils ēnas». 3. sērija. 8.55 — Multiplikācijas filmas. 9.30 — «Jums, veterāni...» 10.05 — Dokumentālā filma. 10.25 — Kora mūzikas koncerts. 11.30 — «Krievijas TV teātris». A. Solženicins. 12.35 — «Bērnu dārz». 12.50 — «Zviedru mūzikas krējum». 13.20 — Dokumentālā filma. 13.30 — TV mākslas filma «Sievietes, kurām paveicās». 2. sērija. 17.05 — «Zaļais ceļš» (krievu val.). 17.50 — «Kamera pēta pagātni». «Staļina roka». 2. daļa. 18.45 — «Krievijas prezidenta vēlēšanas gaidot». 19.00 — PSRS meistarsacīkstes futbolā. Maskavas «Dinamo» — Maskavas «Spartaks». Pārtraukumā — «Vēstis» (Krievijas TV). 20.45 — «Labu nakti, mazuļi!». 21.00 — «Laiks» (ar surdotulkojumu). 21.45 — «Piestātne vai mājas?». (Krievu val.). 22.30 — «Kolāža». 22.35 — Muzikāla programma «Sudraba stīgā». 23.00 — «Vēstis» (Krie-

vijas TV). 23.15 — TV mākslas filma «Iemīlējusies zivtiņa».

CETURTDIENA, 6. JONIJS

TV RĪGA

9.00 — Izlaiduma eksāmens latviešu (krievu) valodā un literatūrā 11. (12.) klasēm. 9.15 — «Vizīte». 10.00 — «Mūzikas akadēmijas 1991. gada absolventi». 15.00 — Izlaiduma eksāmens latviešu (krievu) valodā un literatūrā 11. (12.) klasēm. 17.00 — «Diena pasaulē». 18.00 — «Sodiens». 18.05 — «Kinostāsti par dabu». 18.40 — «Gorbačovs — līderis bez oreola». 19.20 — «Sēta». 19.50 — «Deputāta komentārs». 20.00 — «Sodiens». 20.10 — Sports. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Bībeles stāsti bērniem». 20.45 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — Programma «X». 22.00 — «Panorāma». 22.20 — Programma «X».

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.00 — Ziņo IeM. 9.20 — Dok. filma. 9.30 — Mākslas filma «Akcija». 11.00 — «Bērnu stunda». 12.00 — TZD. 12.15 — «Grāmatu krātuve». 13.50 — Dok. filma. 14.00 — «Rokstunda». 15.00 — TZD. 15.15 — Mākslas filmas «Izmeklēšanu sākti!». 2. filmas 2. sērija. 16.25 — «Ja jums...» 17.10 — «Jums, veterāni». 17.55 — Simfoniskā poēma «Alastors». 18.15 — Teletītels «Maskava—Seula». 19.45 — Koncerts. 20.00 — «Kas ir kas?». 21.00 — «Laiks». 21.45 — Ziņo IeM. 22.00 — Kinopanorāma. 22.35 — Mūzika un mode. 00.15 — TZD.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.20 — Filma bērniem. «Vecās pils ēnas». 4. sērija. 9.20 — Koncerts. 10.15 — TV izrādē «Putenis». 11.30 — «Dialogi». 12.15 — «Kinosolistes». L. Orlova. 13.00 — Dok. filma. 13.30 — «Sievietes, kurām paveicās». 3. sērija «Dusja». 15.30 — Teniss. 17.00 — «Mākslinieks A. Pozdejevs». 17.45 — «Staļina roka». 3. daļa. 18.45 — Krievijas parlamenta vēstnesis. 19. Futbols. ACSK — «Torpedo». 20.45 — «Labu nakti, mazuļi!». 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Kolāža». 21.50 — Krievijas prezidenta vēlēšanas gaidot. 23.00 — «Vēstis».

PIEKTDIENA, 7. JONIJS

TV RĪGA

10.00 — Iestājsāmeni matemātikā vidējās mācību iestādēs. 10.50 — «Savērt varavīksni». 17.00 — «Diena pasaulē». 18.00 — «Sodiens». 18.05 — Dok. filma. 19.00 — «Globuss». 19.25 — Valdības viedoklis. 19.50 — «Latvijas hronika». 20.00 — «Sodiens». 20.10 — Sports. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Koncerts Vāgnera zālē». 20.35 — «Miedziņš nākt! 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — Koncerts. 21.20 — «Jauno poēzija». 22.20 — R. Pauls. «Zilā maska». Operete. 24.00 — Latvijas TV II. Polijas TV programma.

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.05 — Dok. filma. 9.50 — Mākslas filma. 11.30 — Multifilma. 12.00 — TZD. 12.15 — Kinopanorāma. 15.00 — TZD. 15.15 — «Jums, veterāni». 16.30 — «Pasaku un piedzīvojumu pasaulē». 18.05 — «Spēljam operu». 18.30 — «Meridiāns». 18.45 — Dok. filma. 18.55 — Koncerts. 20.00 — «Kas ir kas?». 21.00 — «Laiks». 21.45 — «VID» (Briņumu lauks). «Sovbirža», «Matadors».

MASKAVAS II PROGRAMMA

7.00 — «Lietišķa cilvēka rīts». 8.00 — Rīta vingrošana. 8.20 — Filma bērniem «Vecās pils ēnas». 5. sērija. 9.00 — Multifilma. 9.20 — «Jums veterāni». 10.15 — Dok. filma. 10.35 — Dok. filma «Dzīvā planeta». 11.40 — «K-2 iepazīstina». 12.40 — «Poēzijas teātris». 13.30 — «Sievietes, kurām paveicās». 4. sērija «Zina» un 5. sērija «Nataša». 17.00 — «Skatnes». 18.00 — A. Snitkes mūzika. 18.45 — Krievijas prezidenta vēlēšanas gaidot. 19.00 — Teniss. 20.00 — «Vēstis». 20.15 — «Labu nakti, mazuļi!». 20.30 — Par ciņu pret narkomāniju. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Sports visiem. 22.00 — ASV muzikāla programma «Orķestris». 23.00 — «Vēstis». 23.15 — «Teātra nabumji». 24.00 Mākslas filma «Divi pāri un vientulība».

SESTDIENA, 8. JONIJS

TV RĪGA

9.00 — Atbildes uz skatītāju jautājumiem par dzīvokļu problēmām. 10.00 — Veselības programma. 10.10 — «Neatkarība».

10.40 — Biržas jaunumi. 10.45 — «Globuss». 11.10 — «Atmini nu!» 12.05 — Multikoncerts. 12.20 — Mākslas filma «Stacija diviem». I. sērija. 13.30 — TV viktorīna «Visu vai neko». 14.50 — «Melnā kaste». 15.35 — «Augt līdz savai filmai». 16.35 — «A. Slaņiņa filma». 17.15 — «Eiropas kaleidoskops». 17.45 — «Dzīve pēc nāves». 18.30 — «Mazpazīstamas latviešu mūzikas lappuses». 19.10 — «Muzeju bagātības». 19.40 — «Ekrāna jaunumi». 20.00 — «Sodiens». 20.10 — Sports. 20.20 — Koncerts. 20.35 — «Miedziņš nākt! 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — «Aicinājums». 21.45 — «Katra sestdienā — Tonis» 22.00 — «Panorāma». 22.20 — «Labvakar».

MASKAVAS II PROGRAMMA

6.30 — Koncerts. 6.50 — Multifilma. 7.30 — Ritmiskā vingrošana. 8.00 — Rīta izklaidējošā programma. 8.30 — «Mūsu dārz». 9.00 — TZD. 9.15 — «Atskaītes punkts». 9.45 — Mākslas filma «Valentīns un Valentīna». 11.15 — «Rīta zvaigzne». 12.15 — «Apstājies, mirkli!» 12.45 — Dejo V. Pisarevs. 13.45 — Teletītels «Maskava-Londona». 15.00 — TZD. 15.15 — «Burda moden piedāvā». 15.55 — Mākslas filma «Divainis no 5. b. klases». 17.45 — Multifilma «Bite Maija». 2. sērija. 18.10 — Starptautiskā panorāma. 18.55 — Mākslas filma. 21.00 — «Laiks». 21.45 — J. Petrosjana radošais portrets. 23.45 — Muzikāla programma «Kontakti, kontakti». 00.15 — TZD.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.15 — Sports visiem. 8.30 — Krievu valoda. 9.00 — «Nižņijnovgorodas eļģija». 9.30 — «Sadraudzība». 12.00 — «Plus vienpadsmit». 14.00 — Izrādē «Jautrie lācēni». 15.00 — «Pasaule, kurā mēs dzīvojam». 15.55 — Koncerts. 17.00 — Dok. filma. 17.50 — «L. Truškina izrādēs». 18.45 — Krievijas parlamenta vēstnesis. 19.00 — Teniss. 20.00 — «Vēstis». 20.15 — «Labu nakti, mazuļi!». 20.30 — Ūdenspolo. 21.00 — «Laiks». 21.50 — Krievijas prezidenta vēlēšanas gaidot. 23.00 — «Vēstis». 23.15 — «Kriminālais kanāls». Mākslas filma.

SVETDIENA, 9. JONIJS

TV RĪGA

9.05 — Dok. filma «Baltijas sindroms». 10.10 — «Sēta». 10.40 — Programma nedzirdīgajiem. 11.00 — Dok. filma. 11.30 — «Pēkšņi». 12.15 — I. Kalniņam — 50.13.00 — Mākslas filma «Stacija diviem». 2. sērija. 14.10 — Programma «Es ticu». 14.40 — Izrādē «Vārnēns». 17.30 — «Rīga—Jūrmala». 18.15 — A. Brukners. «Messa E-MOLL». 19.00 — «Skabarga». 20.00 — «Panorāma». 20.15 — Sports. 20.25 — «Latvijas hronika». 20.35 — «Miedziņš nākt! 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — «Latgola». 22.00 — Muzikāla izklādes programma. 22.40 — «Mēs s'vēti». 24.00 — Latvijas TV II. CNN programma.

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — Dok. filma. 7.00 — «Rīta zvaigzne». 8.00 — TZD. 8.15 — Ritmiskā vingrošana. 8.45 — Sportloto izloze. 9.00 «Rīta agrumā». 10.00 — Tēvzemes sardze». 11.00 — Rīta izklaidējošā programma. 11.30 — Ceļotāju klubs. 13.00 — «Veselība». 13.30 — «Jaunā paaudze izvēlas». 15.00 — TZD. 15.10 — «Tautas daiļrade». 17.10 — «Daudz balsu — pasaule viena». 17.15 — «Lauku dzīve». 18.15 — «Volts Disnejs piedāvā». 19.00 — Multifilma. 18.45 — Mākslas filma «Lai es nomirtu, Dievs...» 21.00 — «Laiks». 21.45 — Futbola apskats. 22.15 — «Kas? Kur? Kad?». 23.30 — «Hronogrāfs». 23.45 — Koncerts. 00.45 — TZD.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana bērniem. 8.20 — Multifilma. 8.40 — Dc filma. 9.00 — Muzikāla program: 9.30 — «Sadraudzība». 12.00 — «Svētdienas monologs». 12.10 — Dok. filma. 13.00 — «Kriev enciklopēdija». 14.00 — Multi. ma. 14.15 — «Kā es pavadiju vasaru». 14.55 — Teletītels «PSRS — ASV». 16.00 — «Čehova pavasaris Jaltā». Par teātru festivālu. 17.30 — Krievijas prezidenta vēlēšanas gaidot. 17.45 — Teniss. 18.45 — Autortelevizija. 19.45 — «Labu nakti, mazuļi!». 20.00 — «Vēstis». 20.15 — Autortelevizija. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Multifilmas pieaugušajiem. 22.00 — «K-2 iepazīstina». 23.00 — «Vēstis». 23.15 — «Dzēntilmeņu šovs». 24.00 — Sacensības vieglatlētikā «Gran Prix».

„Bija ļoti gudrs cilvēks“

● Atmiņas par prezidentu K. Ulmani

Rajonā bija izplatījies neoficiāla ziņa, ka Pelēcos dzīvo sievietē, kura 30. gados ilgāku laiku strādājusi par pavāri — istabeni pie Latvijas Republikas Valsts un Ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa. Devos uz Pelēciem un sameklēja šo sievieti. Viņa ir Vincentīna Trubiņa, 80 gadus veca, bet vēl moza un nīpra, dzīvo Bramaņos labi iekoptā vienišā ar meitu un mazmeitām. Vīrs — Gregors Trubiņš pirms dažiem gadiem miris.

Izrādījās, ka ziņa par to, ka Vincentīna Trubiņa bijusi prezidenta Kārļa Ulmaņa pavāre — istabene ir nepatiesa. Taču uzreiz jāpiebilst, ka Latvijas Valsts

un Ministru prezidentu viņa ir pazinusi un pie pusdienu galda ne vienreiz vien pat apkalpojusi.

Vincentīna Trubiņa 1937. gadā kādus 9—10 mēnešus strādāja par kalponi pie toreizējā Liepājas apriņķa pašvaldības grāmatveža Liča kunga, kurš bija tuvs prezidenta Kārļa Ulmaņa draugs (laikam no 1918. — 1920. gadiem, kad Liepājas pusē norisinājās Latvījai svarīgi notikumi, kuros liela loma bija Kārlim Ulmanim).

Lūk, ko Vincentīna Trubiņa pastāstīja par 1937. gadu, kad viņa strādāja Liepājā pie Liča kunga par kalponi:

— Tāpat kā daudzi citi toreiz nabadzīgie latgaliēši, gāju kalpu gaitās Kurzemē. Dzīvoju un strādāju lauku saimnieka mājās pie Durbes. Laikrakstā izlasīju, ka Liča kungam Liepājā vajadzīga kalpone. Pieteicos. Mani pieņēma. Sāku strādāt: uzkopu istabas, vāriju ēst, dariju citus darbus.

Liča kunga mājā vairākas reizes redzēju un pie pusdienu galda apkalpoju Latvijas Valsts un Ministru prezidentu Kārlī Ulmani. Galds parasti tika servēts 10—12 cilvēkiem. Kad pirmoreiz ieraudzīju prezidentu, viņu apkalpojot, ļoti uztraucos. Kārlis Ulmaniņš jautāja Liča kungam:

— Kur dabūji šo meiteni?
— Laukos, — viņš pavīsa īsi atbildēja.

Kad pienesu ēst, prezidents mani maigi apņēma ap pleciem, ar to izrādīdams pateicību.

Uz galda, kā saka, tikai putna piena trūka. Visi ēda drusciņ, iedzēra un dziedāja latviskas dziesmas. Bija omulīgi, patīkami un reizē arī jautri.

Kad beidzās mielasts, ciemiņi zem katra šķīvja man par apkalpošanu palika 5 sudraba latas. Pirmāis to darija prezidents Kārlis Ulmanis. Kad pašas beigās ciemiņiem pasniedzu manteļus, arī par to saņēmu nelielu samaksu.

Kalpone ir kalpone, un no gudru vīru runām pie pusdienu galda maz ko sapratu, man nebija laika arī klausīties. Taču par prezidentu Kārlī Ulmani varu teikt tikai vienu: bija ļoti

gudrs, kulturāls un pieklājīgs cilvēks. Zēl prezidenta, ka viņu piemeklējais tāds liktenis.

Latvijas Republikas Valsts un Ministru prezidents Kārlis Ulmanis uz Liepāju pie sava drauga Liča kunga 1937. gada pavasarī, vasarā un rudenī ciemos brauca vairākas reizes. Iidzi ņemot palīgu. Tad Liča mājā bija svētki.

Pie Liča kunga man dzīvot bija ļoti, bet darba — daudz: istabas vajadzēja uzņemt tā, lai spīd un laistās, ēdienu gatavošanā vajadzēja ielikt lielu pavāra māku. Taču galvenais — redzēju un runājos ar prezidentu Kārlī Ulmani.

Vincentīnas Trubiņas atmiņu stāstījumu pierakstīja

Jānis GURGONS

OGRES 43. ARODVIDUSSKOLA

1991./92. mācību gadā uzņem audzēkņus ar deviņu klašu izglītību bez iestātiesāmeniem sekojošās specialitātēs:

vērpēja,
viršējās trikotāžas adītāja, rokdarbniece,
šuvēja (ar drēbnieces iemaņām),
grodotāja, spoletāja.
Mācību ilgums 3 gadi.
Ar deviņu klašu un vidusskolas izglītību:
šuvēja motoriste,
ketelētāja.
Mācību ilgums 1 gads.
Mācības notiek krievu un latviešu valodās. Mācību laikā nodrošina ar kopmītnēm. Audzēknes saņem stipendiju.
Uzņemšanas komisija strādā: darba dienās no plkst. 9.00 līdz 17.00, sestdienās no plkst. 9.00 līdz 13.00.

Adrese: Ogrē, Meža prosp. 13. Indeks 228300.
Tālrūni: 24711, 24678.

LIVĀNU STIKLA FABRIKAI darbā steidzīgi vajadzīgi:

(darba alga orientējoši)
ventilācijas inženieris (meistars) 540
autoiekrāvēju vadītāji 550—600,
* šihtas iebērējs 415—500,
transportstrādnieki 500,
** stikla formējošo mašīnu mašīnisti 550—700,
TKN kontrolieri 400—450,
krāvēji 500—800,
* gāzētājs 490—540,
ventilācijas sistēmu atslēdznieki 450,
* stikla vāritāji 450—600,
** šihtas sastādītāji 600,
* pūtēji 450—800,
* apdarinātāji — 600—800.
— ja stāžs ir 10 (sievietēm 7,5 gadi), pensija pienākas no 50 (45) gadiem,
** — ja stāžs ir 12,5 (sievietēm 10) gadi, pensija pienākas no 55 (50) gadiem.

Visiem strādājošajiem tiek izdoti ēdināšanas taloni par summu 1,50 rubļi dienā.
Griezties Livānu stikla fabrikas kadrū daļā, telefoni 43171, 44479.

PREIĻU RAJONA VALSTS FINANŠU INSPEKCIJAI vajadzīgi

jurists
ar speciālo izglītību, kas brīvi pārvalda valsts valodu. Alga 300 rubļi mēnesī. Ir piemaksas.

Pieteikties personīgi vai zvanīt pa telefonu 22151.

LIVĀNU KŪDRAS FABRIKA pārdod kūdras — putnu mēslu

MALNAVAS LAUKSAIMNIECIBAS TEHNĪKUMS

1991./92. māc. g. uzņem audzēkņus ar devīngadīgo izglītību sekojošās specialitātēs:

lauksaimniecības produkcijas ražošana ar specializāciju agronomijā,
lauksaimniecības produkcijas ražošana (ar padziļinātā apmācību ekonomikā),
lauksaimniecības mehanizācija, lauksaimniecības elektrifikācija.
Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Mācību ilgums 3 gadi un 10 mēneši.
Iestājoties tehnikumā jāiesniedz šādi dokumenti:

BARKAVAS LAUKSAIMNIECIBAS SKOLA

(22934. Madonas rajons, Barkava, telefons 36501) turpina uzņemt audzēkņus 1991./92. māc. g. sekojošās specialitātēs:

□ PLASA PROFILA TRAKTORISTAS-MASINISTIS. Audzēkņi tiek apmāciti A, B, V, G, E traktorista kategorijas, B, C kategorijas šofera un remontatslēdznieka kategorijas iegūšanai. Mācību ilgums 3 gadi.
□ ZEMKOPIS. Audzēkņi tiek apmāciti A, B, V, G, E traktorista kategorijas un B, C kategorijas šofera tiesību iegūšanai, apgūst lopkopības mehanizācijas, celtniecības, saimniekošanas darbu pamatiemaņas. Mācību ilgums 3 gadi.

□ LAUKU MAJAS SAIMNIECI. Audzēknes tiek apmācītas darbam lopkopībā, dārzkopībā, augl-

SMILTENES LAUKSAIMNIECIBAS TEHNĪKUMS

1991. gadā uzņem jaunpieņemt lauksaimniecības specialitātēs ar devīngadīgo un vidējo izglītību dienas nodalā latviešu plūsmā. Jaunieši ar pabeigtu devīngadīgo izglītību var iegūt sekojošu kvalifikāciju:
lauksaimnieks — zemkopis,
lauksaimnieks — lopkopības pārraugs,
lauksaimnieks — veterinārais tehniķis.

Mācību ilgums 3 gadi 10 mēneši.
Dokumentus pieņem līdz 22. jūnijam. Iestātiesāmenī (latviešu valodā un literatūrā — diktāts un matemātikā — rakstos) notiks no 25. — 29. jūnijam.

Ar vidusskolas izglītību var apgūt:
mājturību (uzņem tikai meitenes, priekšroku dodot laukos dzīvojošām).
Apmācības laiks 2 gadi. Dokumentus pieņem līdz 5. augustam. Iestātiesāmens darbmācībā

no 5. līdz 9. augustam.
Lauksaimnieks — veterinārais tehniķis.
Apmācības laiks 2 gadi 10 mēneši.
Dokumentus pieņem līdz 5. augustam. Uzņem bez iestātiesāmeniem.
Tehnikumam ir ēdnīca un kopmītne.
Sekmīgie audzēkņi saņem 100 rubļ. stipendiju mēnesī.
Visi audzēkņi iegūst «B» kategorijas autovadītāja tiesības.
Pēc tehnikuma beigšanas var iestāties augstskolā.
Iestātiesāmenim jāiesniedz: direktoram adresēts iesniegums, izglītības dokuments (oriģināls), izziņa par veselības stāvokli (086/y veidlapa), norikojums (ja nosūtīts mācīties ar saimniecības vai uzņemuma stipendiju), raksturojums — rekomendācija, 6 fotogrāfijas (3x4 cm).
Tehnikuma adrese: Smiltene lauksaimniecības tehnikums, Valkas rajons, SMILTENE (ind. 228675), telefona numurs Smiltene 72567.

kompostus. Cena 20 rubļ. Iekraušana vienreiz nedēļā — pa piektdienām. Izziņas — 58562.

iesniegums (veidlapa saņemama tehnikumā), izglītības dokuments (oriģināls), izziņa par veselības stāvokli (086/y veidlapa), raksturojums, izraksts no darba grāmatīņas. Dokumentus pieņem no 25. maija līdz 1. jūlijam.

Konsultācijas un iestātiesāmenī (dzimtajā valodā un literatūrā — sacerējums, matemātikā — uzdevumu risināšana) notiks no 1. līdz 10. jūlijam.

Vidusskolu beiguos uzņem otro kursu papildināšanai bez iestātiesāmeniem līdz 15. augustam.

Tehnikuma adrese: 228051. Ludzas raj., s. n. «Vitoli», Malnavas lauksaimniecības tehnikums. Tālrūni: Malnava 31274 vai 33106.

kopībā, iegūst mājāsaimniecībā nepieciešamās iemaņas rokdarbos, šūšanā, ēdienu gatavošanas tehnoloģijā un kulinārijā. Papildus iespējams apgūt B, C šofera kategoriju. Mācību ilgums 3 gadi.

□ LAUKU CELTĒNIEKIS. Audzēkņi apgūst ēku būves, celtniecības darbu organizāciju, normēšanu un ģeodēziju. Iegūst praktiskās iemaņas mūrēšanā, apmēšanā un krāsošanā. Mācību ilgums 2 gadi (bez vidējās izglītības).

Iestājoties skolā jāiesniedz sekojoši dokumenti:
iesniegums, izglītības dokuments, raksturojums, izziņa par veselības stāvokli, izziņa par ģimenes sastāvu, 6 fotogrāfijas (3x4 cm).
Eksāmens matemātikā — 7. jūnijā plkst. 10.00, latviešu valodā (diktāts vai sacerējums) — 11. jūnijā plkst. 10.00.
Dokumentu jāiesniedz līdz 6. jūnijam.

Skolas administrācija

Valsts Liepājas teātra viesizrāde brīvajā dabā

10. jūnijā plkst. 20.00

Preiļu estrādē K. Ieviņš «PUTRAS DAUKA PRECĪBAS». Luga 3 cēļos. Izrādē skan braļu Laivinieku dziesmas. Biļešu iepriekšpārdošana divas stundas pirms izrādes sākuma.

DEJU SVĒTKI

notiks Preiļos 1991. gada 9. jūnijā plkst. 15.00. Piedalās: rajona skolu, pagastu un uzņēmumu deju kolektīvi, kapelas, viesi no Rīgas, Lietuvas Republikas Utenas rajona.

Gaidīsim parka estrādē. Svētku gājiens no RKN plkst. 14.30.

9. jūnijā plkst. 13.00 Preiļu siera rūpnīcas nrorajonā notiks

SIERA RŪPNĪCAS FOLKLORAS ANSAMBLA SADZIEDĀŠANĀS

ar Lietuvas Republikas Utenas rajona folkloras ansambli.

Gaidīsim visus dziesmu mīlotājus.
Rajona kultūras nams

UZMANĪBU, UZMANĪBU!

Ja jūs gribat ieekonomēt laiku, ja nevēlaties nokāvēt autobusu, ar kuru jānokļūst darbā vai jābrauc attālāks gabals, iegādājieties Jēkabpils AP autobusu jaunāko kustības sarakstu Jēkabpils, Aizkraukles, Preiļu rajonos un pilsētās.

Brošūrā plaša informācija par autobusu atiešanu un pienākšanu galapunktos, kā arī autobusu pieturus. Grāmatīņu varat nopirkt autoostu kasēs Jēkabpīlī, Pļaviņās, Livānos un Preiļos, kā arī pie kontrolriem pilsētas satiksmes autobusos.

Cena — tikai 2,50 rubļi.

LIVĀNU MŪZIKAS SKOLA izsludina audzēkņu uzņemšanu 1991./92. mācību gadā sekojošās specialitātēs:

klavieru, vijoles, akordeona, pūšamo instrumentu, kora klasē.
Uzņemšana šī gada 8. jūnijā plkst. 11.00. Skolas adrese: Livāni, Rīgas ielā 155. Tālrūni 44096, 41296.

Saņem, baltā zemes māte, Vienu sirmu māmuliņu.

(Tautas dz.)
Izskām dziļu līdzjutību Irēnai Rudzātei, MĀMULU smiltainē aizvadot.

Livānu stikla fabrikas kolektīvs

Izskām līdzjutību Staņislavam Mainulim sakarā ar BRĀĻA nāvī. Preiļu gāzes apgādes rajons

PARDOD slaucamu govī un grūsnu teli. Tālrūnis 58551.

PARDOD govī. Zvanīt 56757 pēc plkst. 21.00.

PARDOD govī. Telefons 58577.

PARDOD aigāņu kurtu sugas kučenus ar citrakstiem, automašīnu VAZ-21011 ar piekabī. Tālrūnis 41523.

PERK māju vai MAINA pret divīstābu dzīvokli. Visi Livānos. Tālrūnis 43200.

MAINA šiferi pret gāzbetona blokiem. Daudzums — pēc vienošanās. Zvanīt 32240 pēc plkst. 20.00.

PARDOD «Iz-Planeta-3» ar blakusvāģi. Tālrūnis 34414.

PAZAUDETS atslēgu saišķis. Atrādēju pret atlīdzību lūdz griezties kailu mājā Lēnina ielā 2.

Kopsaimniecība «AUS-MA» aicina darbā

vetārstu.
Nodrošina ar dzīvojamo platību.

Pieteikties personiski vai pa telefoniem 34432, 34486.

Stājas soļi, tālāk klusums. Viņu pārtrauc saltums skarbs.

(A. Strautiņš)
Izskām līdzjutību Andrim Štrebelim, no TEVA uz māžu atvadoties.

Kolhoza «Rožupe» kolektīvs

Tēva mūžs ir bērnu mūžos pārkalts,

Tēva mūžs nu viņos tālāk zied.

Izskām dziļu līdzjutību Inesei Valterei, TEVU smiltajā izvadot. Darbabiedrī